

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖGMAN

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 20 MARS 1921.

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTOR:
EBBA THEORIN.

Kamerabild av Goodwin.

ATT SKRIVA DAGBOK. AV LUDVIG NORDSTRÖM.

§ 1.

MATTS A. STENSTRÖMS INTRESANTA artikel om "Dagbokens "förfall" i Idun nr 7 kom mig att fundera över ämnet. Jag har själv alltsen mitt 18:de år fört i stort sett regelbunden dagbok, och redan vid 15 år började jag så smått. Jag var vid den tiden ivrig seglare, och i det ordentliga "förordet", undertecknat: Hernösand d. 30 juni 1897, skriver jag, att boken kan användas "som ett slags loggbok över de färder jag gör med Stella under sommaren." Det lilla häftet om 69 sidor roar mig numera alldeles obeskriverligt, icke så mycket för det ljus det kastar över mig själv som för dess förmåga att uppväcka min pojktid i allmänhet. Anteckningarna börja varje dag ordentligt med meteorologiska observationer (en vana, som jag återtagit på äldre dar) t. ex.: "4:de juli 1897. Söndag. Väder: vackert. Vind: S. S. O. Värme: + 20°." När jag numera vet, att Hernösand ligger mellan det norra och sydvästra köldområdet i den värmedal, som över Jämtland går från Atlanten till Bottnhavet, att dess högsta kända temperatur är + 30° till + 35° och att dess lägsta kända temperatur i juli är + 1° till + 4°, så kan jag med hjälp av de barnsliga noteringarna väl följa 1897 års sommar.

Men vill jag ha pojkpsykologi, får jag den till överflöd. Den 22 juli samma år föddes min yngsta syster. Vi pojkar, mina bröder och jag, voro på Sandö glasbruk, där vår far då var kontorschef. Dagens notering är ett storstilat dokument. Som alltid införes vad som anses viktigt med rött bläck, resten med helt prosaiskt blått. Noteringen lyder (Jag kursiverar det röda):

"Erinran: Fjorton dagar, som vi varit på Sandö. Vind: S. O. Väder: vackert men kvavt. Temperatur: + 42° (!). Uppst. ¼ 10. Fruk. 10. Läsning 10—¼ 11, då avbrutna av Öhrberg, som bad oss komma till pappa. Vi skulle fara över till Klocke och plocka rosor, rabarber och krusbär åt pappa, som skulle fara till stan. Vi glömde korgen på Sandö strand, så att jag måste fara och hämta den. Under tiden blevo pojkarna bjudna på saft och vatten av en fru på Klocke. Pappa for med "Viktoria" kl. ¾ 1. Ifrån "Viktoria" gick jag hem och bytte om skjorta, emedan min förra var alldeles blöt. Kl. 2 e. m. badade vi med kandidaten och pojkarna Lewerentz. Middag ½ 3. Efter middagen ner till kontoret och läste gårdagens tidning. Läsning 4—5.30. Kaffe kl. 5.30. Affe läste på sina läxor 5.30—6.30. Därefter gingo vi ner på kontoret och hälsade på farbror Nilsson. När jag stått där en stund, säger han: "Jag kan hälsa dig från pappa." "Tack", säger jag. "Du har fått en liten syster. Han hittade henne, när han kom i farstu'n". "Jaså! Javisst ja!" sade jag. Om en stund kommo pojkarna in. Han talade om det för dem, men de trodde det ej förrän om en stund. Ja, nu har familjen blivit ökad med en medlem. Det blir väl ett evinnerligt barnskrik nu förstås. Vi få väl se! Kväll 8. Före kvällen foro herr Danielsson, Affe och jag till skomakaren med Hildings skor. Vi hade vid sextiden fått igen våra låga. Efter kvällen ner till kontoret, där jag satt och läste en rolig bok: "Hobart Paschas liv och bedrifter under engelsk och turkisk örlogsflagg." Jag satt där till kl. 10. Då ville Hilding gå ner i hyttan (glashyttan), men han måste gå hem med mig. Av vikt: Kan-

didat Danielsson kallar mig nu för du. Vind: S. Väder: vackert. Temperatur: + 20°.

Vilka känslorna voro för den nyfödda systemen anger sålunda inte noteringen, men klart kan i alla händelser avläsas, att vad som verkligen fyllde medvetandet var det faktum, att "kandidaten" lagt bort titlarna med auktoritet.

Det är, såvitt jag känner livet, *pojken* i den mest oförfalskade bild.

§ 2.

Men när jag nu läser inte bara detta lilla häfte utan de tusentals sidor, jag sedan ner skrivit, så gör jag det alltid ur en synvinkel, som jag tror inte förr varit den allmänt brukliga vid dagboksstudier. Man har i regel värdesatt dagböcker som absoluta storheter. Jag kan inte låta bli att studera dem som relativa. Ta t. ex. Marie Bashkirstzeffs av hr S. citerade. Om man för det första tänker efter vad som hände av historisk betydelse i världen under den period hennes dagböcker omfatta, om man sedan jämför dem med den senaste dagboken av internationellt studie-intresse, N. P. Barbellions: "The Journal of a Disappointed man", och sedan likaledes ställer den senare i konjunktion med sin tid, så får man, vad jag tror, att man i våra dar helst vill ur dagboksstudier, ett problem av stort intresse, nämligen detta: när tidens människor se ut så, som dessa intima anteckningar visa, och tidens yttre händelser voro som historien katalogiserat dem, vilket var då sambandet mellan dessa människor och dessa händelser, hur förklarade varandra inbördes och vad är det för *mänklighetstyp*, vi stå inför?

Detta sätt att se en dagboksanteckning i samband med andra samtida händelser har kommit jag vet inte hur eller varifrån. Men det gör t. ex., att då jag tittar i ovan citerade lilla häfte, uppstår minnet av att vid ungefär samma tidpunkt hörde jag en dag ett resonemang på gatan mellan min far och vår vördade gamle historiektor om grekisk-turkiska kriget; och numera ser jag samtidigt den engelske journalisten John Foster Frasers velociped-färd runt jorden 1896—98; och så ser jag på en gång rök från batterier i Macedonien, en man på cykel i Persiens öde berg och en pojke skrivande i ett litet häfte i Sverige.

Detta är, åtminstone för mig, charmen i att läsa dagböcker. Jag bryr mig i regel föga om den skrivandes individualitet eller de händelser, han berättar, i och för sig. En dagbok är för mig alltid en första tråd i ett väldigt nystan, som under läsningen rullar upp sig, och detta nystan är *mänklighetens utvecklingshistoria*.

I våra dagar är detta kanske vanligare än

Nytt kvartal stundar!

varför ärade kvartalsprenumeranter erinras om abonnemangets omedelbara förnyande till undvikande av avbrott i expeditionen.

man i allmänhet tror. Den historiska kunskapen har på senaste decennium avsevärt ökat, och i samband därmed har memoar-litteraturen fått ett starkt uppsving, så starkt, att den blivit en nästan farlig medtävlare till skönlitteraturen. Detta synes mig riktigt och fullt berättigat. Ty det är omöjligt att i skönlitteraturen, som den format sig, finna anknytning med mänsklighetens historia. Figurerna ha varken rot eller fond i någon realitet, som suggererar historisk kontinuitet, och man känner sig därför vid läsningen avskuren från det sig alltjämt framvältrande livet. Då går man i sin längtan att möta levande människor, till dagbokslitteraturen, och där möter man dem, därför att där möter man historiens pågående utveckling och i samma ögonblick verkligheten.

§ 3.

Det reala nöjet för den, som själv för dagbok, ligger på en rent moralisk linje, skulle jag vilja säga. Den, där man träffar sådana egenskaper som t. ex. troheten. Dagboken är som vin, vänskap och kärlek. Den måste mogna och fordrar tid. Ger man den en dylik chance, sköter den sig själv. När jag nu tittar tillbaka i dessa häften, ser jag, hur namn dyka upp, försvinna, komma igen, vecklas in i nya konstellationer, och det hela har vuxit, utan min förskyllan eller värdighet, till en fullkomlig roman, tack vare livets egen plasticitet. Man kastar in ett replikskifte, som i annotationsögonblicket intet förefaller så märkvärdigt men tränger sig fram, och tio år efteråt ha dessa repliker kanske förmåga att göra ett helt tidsavsnitt levande. Några siffror, en karta, ett tidningsurklipp, ett par vidfogade reflexioner, och på det mest mystiska sätt ha efter 10 år dessa streck flutit ihop till en förunderligt levande bild. Jag noterade under krigets första dagar en hel del om vad jag hörde folk säga, om vad jag såg dem göra, om väderlek, allmän stämning o. s. v., och jag kan nu återuppleva denna tid, som vore jag mitt uppe i den. Jag har ungefär 1,500 sidor pr krigsår, med kartor, urklipp, bilder o. d. från alla slags länder. Jag har mina intryck från den historiska remissdebatten 1917 omsorgsfullt noterade, och bara jag läser de sidorna, har jag hela den ännu obeskriverliga stämningen från krigsåren levande i mig.

Varför man skriver dagbok är oförklarligt. Somliga kunna inte för sitt liv förmå sig därtill. Andra kunna för sitt liv inte låta bli. Jag har ibland försökt sluta, men i samma stund har hela livet liksom mist sin kulör. Jag läser sällan i dessa häften. Jag har dem för ålderdomens dagar. Jag spar dem som en vinkällare, och jag inbillar mig ibland, att den enda hyggliga bok jag nånsin kommer att kunna åstadkomma, kanske blir en sammanfattning av vad jag i dessa häften samlat.

Jag vet andra, som också notera. T. ex. en mycket känd och omstridd politiker, som just under kriget berättade mig om arten av sina anteckningar. De komma säkert en dag att bli värdefulla.

Jag tror inte riktigt vare sig på dagbokens förfall eller dess försvinnande. Jag tror, att det i många skrivbordslådor hopas i vår tid som i gångna tider, dag för dag, ett material, som framtiden skall bli tacksam att äga. Och vad formen angår, finns ingen absolut. Var tid, var individ har sin.

Förnämsta läroanstalt för kvinnligt handarbete.

Undervisning i: Klädsöm, Fransk linnesöm, Barnkläder, Konstbroderi m. m. Beställningsavd. för klädningar och linge. Anmälningar dagligen 10—5. Prospekt på begäran. 6 frielever.

S:ta Birgittaskolan

Allm. tel. 51 90. — Grundad 1910 — Riks tel. 141 08.
Regeringsgatan 19—21, Stockholm

Textilavdelningen.

Uppritade och påb. arbeten. Gardiner, Kuddar, Dukar, Spetsar och Linnebatist, Monteringar av arbeten. Stort urval av äkta spetsar även antika.
EMY KYLANDER.

EN KVINNA UTAN HJÄRTA. AV EBBA THEORIN.

EVA VRED PÅ SIN VIGSELRING. Hennes kinder voro tärda, och håret hade börjat gråna vid tinningarna. Men det låg något barnsligt över den rena pannan, över ögonen och den ännu så långtansfulla lilla munnen. När man betraktade henne, kunde man plötsligt tycka, att det ur den prövade kvinnans ansikte tittade fram ett undrande barn.

— De människor, som ha hjärta, få ofta lida mycket, sade hon. Jag tänker på en kvinna, jag håller av. Hon älskade en hård man. Redan det första året de voro gifta, trampade han på henne, och hon slickade hans hand till tack för att hon fick vara hos honom. Han övergav henne och hon älskade honom alltjämt.

Jag tänker på en annan kvinna. Det var min egen mor, och jag minns henne bara som åldrad. Hon hade då redan länge lidit genom sin man. Han blev med åren egoist och tyrann ända till onaturlighet. Hon visste, att där i honom inte fanns en gnista av ömhet och hänsyn för henne, och hon sade öppet, att det var så. Men hon kunde aldrig upphöra att lida av det och längta. Vad livet är grymt!

Men de människor, som inte ha hjärta — sådana som jag — lida också. Den tillgivenhet, det andra slaget människor alltid hysa för den ene eller andre, breder för dem trots allt en mild slöja över tingen. Sådana som jag se livet naket.

Jag minns den första tiden jag kände Arvid — den första tiden vi voro förlovade, skulle jag likaväl kunna säga, för vi förlovade oss efter fem dagars bekantskap.

Jag kommer ihåg en kväll, vi voro ensamma på Operakällaren. — Ser du, sade han, inga av de andra, som sitta här, se lyckliga ut. Men vi —

Jag såg mig omkring. Borden stodo så tätt som på en tysk ölstuga, och herrarna måste ha svårt för att hålla sina damer och andstekar i sär. Samtliga herrar voro feta och rätt grova, och alla drucko de champanj. Ingen såg lycklig ut.

— Men vi — hade han sagt.

Jag såg på hans ansikte. I det fanns spår av ett stormigt liv och en stark sinnenas lust. Och på samma gång var det en ynglings ansikte, och det visade öppet en ynglings sorgenhet. Vad sörjde han över i det ögonblicket? Kanske över de år, han redan förspilt, och dem, han anade han skulle komma att förspilla för sig själv och mig.

Han beställde in den dyraste bordeauxen. "I dag är det ju en lyckans dag för oss", sade han. Stackars lycka, som behövde vin för att man skulle tro på den!

En dekolleterad ung kvinna kom in och sålde välgörenhetsknappar. Hon flirtade med alla herrar, men när hon väl hävat in sina pengar, seglade den äldre dam, som var med henne, strax fram som den trumpna dygden, som sniken räknar både leenden och slantar. Arvid köpte en femkronorsknapp därför att han var så lycklig.

Ibland under den tiden sade jag: Jag tror inte, du älskar mig. — Varför inte? frågade han upprörd. — För jag kan inte tro.

Det var sant: hur skulle jag kunna tro på kärleken, jag som inte själv kunde riktigt älska. Men han övertygade mig med en kyss. Naturens enda, ovederläggliga logik!

Naturen... Det händer mig ibland, jag går ensam en kväll någon tyst gata, på avstånd larmar en spårvagn. Så stryker en katt förbi. Och plötsligt tycker jag, jag anar genom det

ensamma djuret hela den dunkla naturen, som ruvar bakom — i de höga stadshusen, ja, i mitt eget hjärta. Jag anar djurets ensamhet, jag anar kärlek i kval, moderskap i ömhetens jämer: det är inte djuret, som är min spegel, det är jag, som speglar djuret...

— Sådana äro de minnen, jag har från förlovnings-tiden, sade hon.

— Men hur kunde du gifta dig med honom, när du redan då kände på det viset? frågade jag.

— Tror du inte, man kan medvetet söka vad man ser vara sin olycka, därför att denna olycka förvirrar och tjusar en? Han talade till mig så om sin kärlek, som ingen man hade gjort förut. Han smekte mina händer, han kysste min mun så som ingen annan skulle kunnat göra. Han älskade mig med alla sina ord.

— Men *handlade*? sade jag.

— Handla? — hon liksom gick förbi ordet och dröjde en stund. — Den gången jag sade till honom eller tänkte: jag kan inte tro på din eller någons kärlek, därför att jag inte själv kan älska, var jag sann, men jag lät mig en gång för alla besegras av hans kyss.

— Handla? upprepade hon. Ja, det är sant, och jag förstår inte, hur ord och ömhet kunna vara ett och handling ett annat. Strax efter det vi gift oss, märkte jag ju, hur det skulle gå. Han slösade sin tid och kraft på intigheter. Jag måste i mitt hem taga emot personer, som jag avskydde. Jag fick tusen små vardagslivets sorger och ömkligheter att dras med. När jag bad honom ändra sitt levnads-sätt, svarade han: Jag kan inte, jag är den jag är. Han var, och är ännu, innerst en yngling — och det är ju ynglingen i honom, jag tycker om, men det är en bortskämd och ouppfostrad yngling, som inte vill ändra sig.

Du känner ju till det mesta i mitt liv, så jag kan gott tala med dig om vad som hände. Han ville resa till Paris, han bad och bönföll. Jag ville inte följa med, jag hade mitt arbete här att sköta. Då gav jag honom vad som ännu fanns kvar av min förmögenhet, och han reste. Jag hörde knappt ifrån honom. Jag fick veta, att han var tillsammans med en annan kvinna. Jag beslöt att stänga min dörr för honom, att skiljas. Han kom tillbaka, han bekände allt, och han talade så glödande ord av kärlek, ånger, bön, att jag gav mig — alldeles som den gången, då jag gav mig i en kyss.

Ständigt gick det på samma sätt. Han gjorde aldrig som jag bad honom, han sårade och plågade mig och förstörde mitt liv. Men det fanns också stunder av kärlek. Han har aldrig tröttnat på att tala om hur han älskar mig.

— Men om det bara är en lögn? sade jag.

— Kanske är det lögn. Men det är i alla fall det enda, som gör livet uthärdligt. Ser du, för människor som jag, sådana som — ja, jag får säga det igen — ha inget hjärta, är livet så besynnerligt dystert och ödsligt. Innerst tro de på ingenting, ha ingenting att leva för. De tro egentligen inte heller på kärleken, men i hela sitt liv törsta de likväl efter

att se den, höra den. Detta ljuva "jag älskar dig" från en annans mun är det enda, som kan för en stund överrösta den dystra stämman i deras inre, som viskar till dem om livets intighet. Och i all min olycka får jag likväl höra detta: han älskar mig.

— Men det är ju en förryckthet, en perversitet, utropade jag. Jag blev utom mig vid att höra henne tala på det viset. — Jag må säga, människorna förstå då att vänja sig vid sitt helvete. Och det är ju ett helvete, du har skapat åt dig själv, medan du tror, att det är en lycka. Förstår du då inte, att det är en förnedring, ett vansinne? — Jag rusade upp, jag skrek högt. — Du sitter här och arbetar och sliter ut dig, du medger själv, att du förstör ditt liv, och detta för en man, som — nå! Var är han nu? Borta, bedrar dig kanske? — Hon slog ned ögonen. — Men inse då, att du är vansinnig! Lämna honom strax. Ännu kan ju något räddas. Du offerar dig förgäves.

— Jag har redan länge tänkt detsamma, sade hon stilla, och jag förstår, att du har rätt. — Hon teg en lång stund i tankar. — Ser du, det är det med människor sådana som jag: jag vet ju, att jag inte har den där riktiga förmågan av tillgivenhet, men jag är hederlig och rädd för att handla illa. Om han säger till mig: du är hjärtlös och hård, som vill handla så och så, slår det mig, jag förebrår mig själv, att jag inget hjärta har och handlar som han vill. — Men nu förstår jag, att du har rätt, upprepade hon, aldrig har jag förstätt det så tydligt som nu. Jag skall lämna honom — strax — varför skulle jag dröja. Må han behålla vad här finns. Vänta några minuter — jag vill lägga några rader på hans skrivbord, innan jag går. Senare skriver jag till honom närmare, och så går jag till en advokat.

Efter en stund kom hon åter in i rummet. Hon började packa ner några saker i en handväska. Hon rörde sig så lugnt och stilla. Fastän detta var det mest tragiska ögonblicket i hennes liv, tyckte jag, hon liknade en skolflicka, som skall lämna sin klass.

Plötsligt hörde vi, hur någon öppnade tamburdörren utifrån. Jag förstod, att det var han. Hon satte sig. Hennes ansikte förändrades hastigt: uttrycket blev spant, barnet i det var borta, och den långtansfulla lilla munnen skälvde. Vi hörde, hur han gick in i sitt rum och stannade där en liten stund. Så några steg igen, och han stod på tröskeln. Han märkte mig knappt, men jag skall aldrig glömma hans ansikte i den stunden. De spår han talat om av ett stormigt liv och en stark sinnenas lust, funnos där, och på samma gång var det alltjämt en ynglings ansikte: och just denna sorg, denna upprördhet måste ha syntts där även en av de där stunderna för länge sedan, hon berättat om.

Han skyndade fram till henne, han föll för hennes knä. Det kom en ström av ord. Jag minns dem icke, förvirrade som de voro, och diskretionen förbjöd mig också att lyssna. Men jag hörde, att det var glödande ord av kärlek, ånger, bön.

Det sista jag såg av henne, innan jag gick, var hur hon satt lutad över honom och tryckte hans huvud mot sitt hjärta. Hon sade till mig:

— Hur kunde jag vilja lämna honom? Ser du där, jag har inget hjärta.

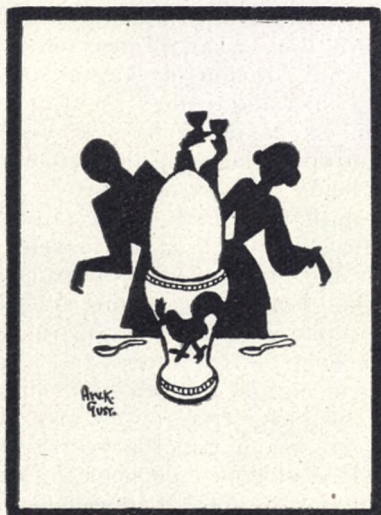
Glöm ej att i tid förnya kvartalsprenumerationen!

Såväl konstnärliga som enklare
SVENSKA MÖBELFABRIKERNAS

MÖBLER

PÅSKMYSTERIER OCH PÅSKMARSIPAN.

kycklingarna! Konditorn gör dem så, att han lägger ett stycke marsipanmassa (mandel och socker som rivits och tillsatts med färg) i formen, som är gjord av svavel och gips, och så är det klart; eventuellt bör det senare ha en dopning i chokladmassa för att ge illusion av en äggskalsrest. Vill husmodern göra sig en sådan form är ingenting enklare: hon modellerar kycklingen av massan, lägger svavel omkring samt ytterligare något sammanhållande därom.

Den som är mindre skicklig i modelleringen, kan ju nöja sig med att fabricera marcipanägg. Man köper färdig mandelmassa eller bereder den själv, formar ett ägg, rör ut vanlig sockrad blockchoklad i ljust vatten i en kopp, doppar ägget däri och lägger upp det till torkning — på tio femton minuter är det hela klart, eller om man själv skall bereda marsipanmassan, på en timme.

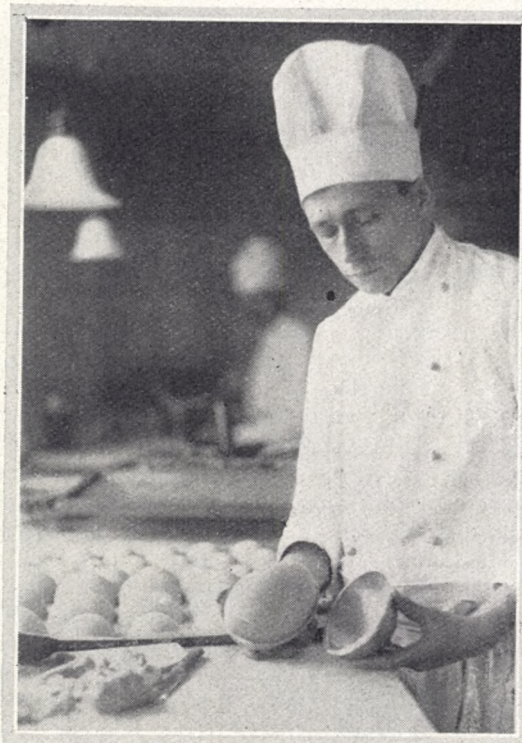
Den som har ambitioner mot det högre i socker-

JAG VET INTE BESTÄMT, IFALL UNDERVERK fortfarande inträffa, men om, så måste det vara just vid påsken. Vid den tiden äro både goda och onda andar i särskilt livlig verksamhet, det har man vetat sedan urminnes dagar. Det berömda fastlagsriset skall låta oss få del i naturens livgivande kraft, men det kan hända, att riset rätt som det är förvandlas till Blåkullakvasten! Och det är med full rätt, som vår tecknare låter det unga paret här ovan förenas vid påskägget. Påskägget betyder ett mysterium, som är ännu större än det att det kan gå sju påskägg i en barnmage. Påskägget, traditionellt utstyrt, skall, trodde de gamle, innebära ett löfte om livets goda gåvor — det är väl därför det framför allt räcks till barnen, som ännu kunna ha glädje av löftet.

Låt oss emellertid övergå till en mera praktisk utläggning av påskäggsmysteriet. Sockerbagarfönstren äro i dessa dagar fulla med påskattributen i choklad och marsipan. Bara från ett enda stort sockerbageri i Stockholm vandra under dessa veckor ett par tusen ägg och en sjutusen marsipan-kycklingar ut i världen och dess barnmagar. Konditorns påskläckerheter äro emellertid så lätta att framställa, att vilken husmoder som helst kan fуска i yrket.

Där ha vi t. ex. först de små gula marsipan-

När konditorn gör påskägg: marsipanäggen läggas i formarna.

bagarkonsten, kan mycket väl göra nästan lika vackra lyx-påskägg, som dem man ser prunka i konditorifönstren. Nödiga bleckformar finnas att få i handeln. I dem gjuter man chokladmassan för att så bilda äggets båda skalkhälften. Dessa fyllas så med konfekt och lödas samman med ny choklad, varvid skarven döljes med sidenband eller ännu mer choklad. Vill man ornamentera ägget, sker det lätt genom att ur en liten pappersstrut gjuta ut färgat socker över ägget i de mönster, man låter fantasien och sin konstnärliga instinkt bestämma.

För den, som älskar choklad och ett nätt skämt, rekommenderas slutligen också följande. Man blåser ut innehållet ur ett vanligt ägg, fyller genom en tratt skalet med någon finflytande chokladmassa, täpper till med socker — och ägget är färdigt att sättas fram till knackning på påskbordet.

Så mycket om påskägget, en symbol, som har rötter långt nere i tiderna. Såsom så mycket annat, som står i samband med denna underliga högtid, vilken redan i uråldriga tider tycks ha vävts samman av fasa och hopp. Påsk — det är Passafesten, då mordängeln slår, och långfredagens världs natt. Men det gryr ju också en morgon efter natten, inte sant, en Adonis-vår efter döds svintern, ett lisande hopp efter alla kval?

E. TH.

EN BOK OM PÅSKEN.

PÅSKHÖGTIDEN, gammal tro och sed i Sveriges bygder. Av Louise Hagberg är namnet på en liten typografiskt pryddig volym, som har sin aktualitet just nu. Våra dagars jäktade människor möta vanligen de stora högtiderna med ringa eller ingen tanke på vad de innebära av historia och tradition, för dem äro jul och påsk i främsta rummet en förevändning för omätligt ätande och drickande. Det kan dock icke vara helt oväsentligt att ha reda på vad dessa helger betytt för gångna tidens släkter, hur de influerat på tanke- och känsloliv och vilka föreställningskomplex, som genom tiderna skapats omkring dem.

Fröken Hagberg inleder sin bok med att i korthet antyda påskhögtidens uppkomst ur hednisk och kristen tro, vidare tecknas fastlagens betydelse och de olika bruk och trosföreställningar, som höra ihop med påskveckans dagar. Det är ej litet, som den alltid blommande folkfantasiens förbinder med påskens rätta firande. Häxorna och deras Blåkullafärder ingå givetvis som ett mycket framträdande

dande element i den övertro, varmed inbillningen fyller påskhelgen. Och sätten att skydda sig mot deras onda förhävanden äro mångahanda. Dit höra påskeldarna och påsksmällarna som de effektiva. Av påskveckans dagar ansågo våra förfäder dymmelsdagen som en mycket kritisk dag, ty då fick man ej utföra någon handling som förorsakade buller eller hårt ljud, det bragte olycka i en eller annan form. Ej heller fick man vrida någonting runt, t. ex. nysta, tvinna, dra slipsten. Spann man i dymmeln, riskerade man att taket flög av huset. Så gemena troll behöva lyckligtvis vi nutidsmänniskor inte räkna bland vårt umgänge.

Om uppkomsten av påskäggen berättar en bukovinsk sägen: Då Frälsaren tillfångatagits av sina fiender och överlämnats till korssets död, beslöt den av smärta uppfyllda Guds moder att göra ett försök till hans räddning. Hon färgade särskilt utvalda ägg med en gyllene pensel och lade dem i en liten förgylld korg. Därpå tog hon en vacker höna och bar så alltsammans till Pilatus. Inför honom sjönk hon ned på sina knän och bad för sin son. "Gråt icke", svarade henne Pilatus, "din son har upphört att lida; man har just nyss marterat honom till döds." Som träffad av blixten sjönk Guds moder ned till marken. Men påskäggen rullade om varandra ut i världen.

Den lilla volymen är intressant för envar, som ännu bevarar pietetskänslan för vårt folklichs urgamla sedvänjor. Det är något av folksagans ton över den och på samma gång speglar den en sida av svensk bygdekultur i forna dagar. Ett antal belysande illustrationer ha infogats i texten.

Glöm ej att i tid förnya
kvartalsprenumerationen!

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

MINA LEVNADS MINNEN.

AV HELENA NYBLOM.

(Forts.)

FRU LIMNELL VAR INTE DET MINSTA ömtålig för det glada skratt hennes distraktioner kunde uppväcka utan deltog själv däri av hjärtans lust, när hon märkte anledningen. Och jag vill påstå att det i synnerhet var denna egenskap — fullkomlig frånvaro av att vilja imponera — som gjorde henne så obесkrivligt älskvärd. Man tordes säga allt till henne och skändes inte för sina dumheter och fel.

Vad som förenade herr och fru Linnell i ett stort, samfällt intresse var musiken. Kanske var Carl Linnell den mest musikaliska av de två, men för hans hustru var också musiken en nödvändig ingrediens i livet, och hon hade förmågan att samla många musikaliska talanger i hemmet, både svenskar och utlänningar. Från den tiden Linnells bodde vid Rödbotorget om vintern minns jag särskilt en kväll, då Schumanns kvintett utfördes. Jag har aldrig hört den bättre spelad. Kapellmästar Norman satt vid pianot, den franske musikern Tolbeque skötte violoncellen, medan violinerna spelades av svenska konstnärer (vilka kommer jag inte mera ihåg). Norman led av förskräcklig ängslan, innan han började spela, och ville inte alls tala vid någon — helst bli befriad i sista minuten från ansvaret att utföra klaverstämman — men blott han hade angivit det första strålande motivet, gick allt med en glans och säkerhet som satte åhörarna i hänförelse.

Det var i synnerhet *sången* som odlades på Lyran. När jag ser den stora öppningen på balkongen, som gapar ut över skogstopparna, förefaller den mig än som en jättstor mun, varifrån det måste utströmma toner. Så mången mild sommarkväll har jag suttit där ute i stjärneljuset och lyssnat till sången genom de öppna dörrarna till stora salongen. Man behövde inte tala, inte ens ge sitt bifall till känna. De sjungande njöto själva så mycket av all den sköna musiken de utförde, att de knappast hade slutat ett stycke, förrän de började ett nytt. Natten skred fram. Månen försvann och man såg blott här och där någon raket gå upp över skogstepparna och släckas som ett stjärnskott, eller de kulörta lyktorna på en båt, som gled förbi nere på sjön. Det blev mera och mera stilla i naturen, men ännu ljöd sången ut över de tysta bergen. Först när daggen föll och det började bli kallt i mörkret där man satt, reste man sig för att gå in.

Då vi först besökte Lyran, var gamle professor Berg ännu en trägen gäst där. Hans dotter, den sköna Helena Petré, var fru Linnells nära väninna, och jag hörde mycket talas om hennes mäterliga sång, men jag träffade henne aldrig. Men Berg hade alltid en eller annan av sina mest lovande lärjungar med sig, som han då själv ackompanjerade. Ivar Hallström kom också ofta och medförde då gärna någon lovande sångartalang. En av de unga, som stod högt i gunst både hos Berg och Hallström, och inte mindre hos Linnells, var Amalia Riego. Hon sjöng då inte längre vid Operan och hennes röst hade tidigt fått en knäck, som hon sedan aldrig kunde helt reparera, men hennes föredrag var ofta mycket fängslande, i synnerhet i dramatiska och passionerade ting, och när hennes älskade lärare Berg satt vid pianot, kunde han få henne att utföra de svåraste kompositioner. Mycket längre fram i tiden medförde Berg sin

unga elev Teodor Björkstén till Lyran. Han hade en underbar, skön röst en "haut contre", som de sedan förstörde i Paris. Han och Amalia Riego sjöngo många duetter tillsammans. En så banal aria som Donizettis "Una furtiva lagrima" lät så obесkrivligt vacker, när Björkstén sjöng den, att man förstod huru den, rätt sjungen, kunde ha rört människors hjärtan.

Björkstén var i det hela en mycket tjusig ungdom, och vi svärmade alla ganska mycket för honom. Jag skrev flera visor till honom, och kallade en av dem "Forsvar". Den låter så här:

Man nävnte dej forleden,
Du var "for lidt beskeden,
Så ganske uden Værdighed,
Det følte man med Savn."
Saa havde man at sige:
"Selvraadig uden Lige!"
O ja, man rigtig korsede sig
Ved Lyden af dit Navn.

Jeg grunder og begynder
At tro, du er en Synder,
Der Strenghed vist bør vises blot,
Men siger med et Suk,
At naar du leer og græder,
Det lige godt dej klæder:
Desværre er du altid
Så fortryllende og smuk.

Desuden, det Korrekte
Er ej det ene Ägte,
O nej, Naturen ejer jo
Et sålsomt Tryllespil.
Den intet Andet ændrer
End sine Skønhedsgrænser.
Du ligner den, og yndefuld
Du gør hvad helst du vil.

Naar Solen strejfer Støvet,
Naar Maanen kysser Lövet,
Forsvindende og kommende
Og flygtende igjen.
Naar Søndenvinden følger
De første Foraarsbølger,
Saa sig mej, hvor det kommer fra,
Og hvor det iler hen?

Naar Kildebækken synger
Imellem Blomsterklynger,
Hvem siger: "Hvorfor dette Hop,
Hvorfor just dette Sving."
Og naar en Irisk hopper
Imellem Rosenknopper,
Hvem spørger: "Hvorfor fløj den nu"
Hvorfor? — For Ingenting.

Men vil man te sej vigtigt,
Man spørger: "Er det rigtigt
At veksle som et bølgende,
Et solbeskinnet Vand?
At gaa og kaste Runer

Blot med gracieuse Luner?
Jeg svarer: "Mine Venner,
Gør det efter, hvis I kan!"

Til dej saa vil jeg sige:
Du Uberegnelige!
Jeg burde vistnok laste dej,
Men ak, jeg kan det ej!
Blandt alle Kloge, Dumme,
Forsigtige og Stumme,
Saa Gud ske Lov jeg mødte dej,
Du Sangfugl, paa min Vej!

En mycket lovande talang var den unge norske sångaren Bratbost, som Ivar Hallström intresserade sig för och tog med till Lyran.

Men man sjöng också gärna därute till Svedboms eller mitt ackompanjemang. Emellertid arrangerades aldrig musiken som en uppvisning. Den ingick i livet under dagens lopp och tog i synnerhet fart efter middagen, då herrarna kommo från staden.

Matsalen var mycket liten, men Linnell lät bygga en svalgång, som gick ifrån den stora balkongen längs Lyrans framsida och därifrån ner i trädgården. Nu kunde man duka ett par småbord på denna svale, utanför matsalsfönstren som lyftes av, och sålunda blev det plats för ganska många. — Det hände ofta, att ett par av sångarna, emellan två rätter, gingo till pianot och föredrogo ett musikstycke för att sätta glans på måltiden. Jag vet aldrig att jag någonstans i världen, varken förr eller senare, varken i Sverige eller något annat land, har varit med om en sådan stämning som den, vilken härskade vid Lyrans sommarfester. Alla människor kände sig befriade och lyckliga. Man var viss om att aldrig bli missförstådd eller kritiserad, man var omgiven av en atmosfär av gästfrihet och godhet, som fick ens bästa egenskaper att röra på sig. Alla voro vänner och glädde sig över varandras talanger och prestationer. Ja, man kunde inte riktigt fatta, att det verkligen här på jorden kunde finnas ögonblick av en så fullkomlig harmoni.

Fru Linnell var allas vän och förtrogna. Kanske hade hon särskild sympati för de unga, som betrodde henne sina drömmar och förhoppningar, och både hennes hjärta och hennes penningpung öppnade sig mycket generöst för dem som vädjade därtill. — Det var gärna i de sena aftontimmarna man uppsökte "Tant Linnell" i hennes studiekammare, där hon satt böjd över sitt skrivbord, ja till och med till hennes sängkant smög man sig bort, klädd i sin nattdräkt, för att utgjuta sitt hjärta och få tröst och hjälp i sina bekymmer. Hon kunde berätta ganska roliga saker om sådana sena besök, när hon inte därmed yppade någon hemlighet. En kväll kom sålunda den unga, sextonåriga Eva Hamilton (Annas yngre syster) och satte sig på hennes sängkant med ett mycket bekymrat uttryck och frågade därpå ängsligt: "Söta tant! Säg mig, när börjar man egentligen bli bildad?"

Medan fru Linnell hade fullt upp att göra med att tänka på och hjälpa den stora flock av människor, som vädjade till hennes deltagande, höll hennes man sig tyst på avstånd, varifrån han observerade och beundrade henne. — Om det huvudsakligen var hon som gav åt Lyran dess rika innehåll av kärlek, så var det han som skapade skön-

Teodor Björkstén.

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

Prisnedsättning i enlighet med de nya garnpriserna, å våra
Möbetyger, Gardiner, Bomullstyger, Mattor.

Prover på begäran, — — —
Precisera vad som önskas. — — — Konstflitens Försäljningsmagasin, Göteborg.

heten därute, och det är ju två ting som gå mycket väl ihop.

Linnell upplevde inte att se Vilhelm Svedbom gift. Han började ana, att möjligtvis en förening skulle komma till stånd mellan Vilhelm och den utmärkta klaverspelskan Hilma Lindberg, men han vågade ännu inte riktigt tro därpå. — På sitt skämtsamma sätt sade han en dag till mig: "Det säger jag dig, att kan du göra något för att Vilhelm får Hilma Lindberg, så har du, så sant jag sitter här, din tolvskilling klart upplagd för dig!"

Då denna lyckliga förening kom till stånd, hade Carl Linnell lämnat både Lyran och livet. Efter hans död var Lyran inte längre densamma. Fru Linnell såg inte många människor och begränsade sig mera och mera till sådana, vilka hon tänkte sig kunna bereda någon glädje i deras ensamhet eller fattigdom.

Flera gånger var jag därute i sällskap med min unga dotter, och vi tillbragte då sköna och vilande stunder, ensamma i fru Linnells sällskap. En sommar läste hon för oss *Fredrika Bremers* brev. Jag tror att Fredrika Bremer var den personlighet som hon mest av alla beundrade. Ännu minns jag härliga höstkvällar, då vi sent på aftonen vandrade med fru Linnell i björklunden, där stjärnorna sågo ut, som om de hängde som frukter mellan det glesnade lövet, och man blott hörde bäckens metallklara plask, medan den störtade ner för klipporna i skogen. — Men Lyrans gamla *festivitas* kom inte mer tillbaka. Den är ett strålande minne kring namnen Carl och Fredrika Linnell.

Särskilt för mina barn ha namnen Danmemora och Österby en glad klang. Under deras uppväxt voro Baron Gustaf Tamm's älsta söner och mina två älsta gossar goda vänner och lekkamrater. Några år bodde också Tammarna med sin lärare hos oss i Geijerska gården. Under ferierna lyckliggjordes mina gossar då ofta med att tillbringa någon vecka på Österby, vilken vistelse för dem innebar höjden av lycksalighet. Min man och jag samt de mindre barnen hade också nöjet att besöka detta gamla herresäte en och annan gång.

Naturen är omkring Dannemora ganska fattig och karg, och innan jag ännu vant mig vid Uppland, föreföll den mig sorgligt torr och osympatisk. Själva gården är ju byggd i en förnäm, fransk stil. Parken, också anlagd efter gammalt franskt mönster, var väl hällen. De stora rummen hade också en prägel av förnämhet, men voro utstyrda med mycken smak och innehöllo många antika möbler och i synnerhet ganska utmärkta tavlor. Inte blott salongen utan alla rummen voro prydda med tavlor av svenska och holländska målare, varav en del voro verkliga mästerverk. Där funnos utmärkta porträtt av Roslin och landskap av Snyders.

Tavlorna tillhörde inte alla baron Tamm men voro upphängda på Österby, som varande disponentbostället. Numera äro de skingrade, eftersom de olika ägarna ha tagit sina tillhörigheter till sig. I den stora matsalen intog ett väldigt jaktstycke en omfattande plats på sidoväggen. I denna matsal dukades det långa bordet, där den talrika barnskaran placerades bland de vuxna.

Vilka berg av ägg, floder av söt mjölk, högar av färska bullar och massor av smultron där kunde försvinna på otroligt kort tid, kan inte beskrivas. Men så voro också barnen belättna efter en sådan frukost. Jag minns min snopenhet, då jag en gång frågade en av mina gossar efter en måltid hemma hos oss själva: "Är du nu mätt?" och fick till svar "Mätt? Jag har aldrig varit mätt! Jo, jag tror en gång på Österby."

Bebådelsen.

Till Charles Dante Rossettis tavla "Ecce Ancilla Domini."

*En stilla morgon. Vinden saktat går
in genom fönstret och med en doft av vår.
Maria vaknar. Knappast vaken än
det är som såg hon drömmens syn igen:*

*I glans en ängel kommer. I sin hand
han bär en liljegren från undrens land.
Hans panna lyser som av fjärran sken,
så vit hans dräkt, så mild hans röst och ren.*

*Med jungfruännet under guldblont hår
böjt ödmjukt ned Maria lyssnar fromt,
fast hjärtat bräddfullt står i undrans ve.
När ängeln tystnat, rummet tyckes tomt
för hennes blick, som, skymd av tårar står,
sin röst hon hör: "Din tjänarinna se!"*
OTTO LUNDH.

Förövrigt såg man aldrig barnen. Så snart måltiden var slut, försvunno de ute i parken, i stallet, på fältet, överallt där tusen olika ting lockade och sysselsatte dem hela dagen.

En gång då mina barn återvände från Österby, frågade jag min älsta son, som väl då var en elva, tolv år, om de också hade uppfört sig väl därute.

"Det tror jag verkligen", svarade han. "Vi ha ett så gott exempel i baron Tamm och friherrinnan." Förmodligen har jag känt mig lite sårad i min moderliga värdighet, ty jag frågade: "Har du inte något gott exempel hemma?" — "Jo", svarade han, "men friherrinnan gråter inte och kysser inte sina barn vid bordet". — Men det var nog i mycket annat som värdfolket på Österby var ett gott exempel. Båda två voro de så sällsynt helgjutna karaktärer, och det är hos dem jag första gången rätt har fått se, hur det bästa svenska adelsfolket har till sitt ordspråk "noblesse oblige". Jag komer ihåg en pingst vi tillbragte på Österby. Det var ett synnerligt kallt och obehagligt väder, i vilket den karga Upplandsnaturen tog sig ännu fattigare ut än vanligt. Man frös hela dagen, och det var en tröst att komma i säng om kvällarna, i dessa breda, behagliga sängar, där de fina linnelakanen lågo så slätpända, och där man alltid fann ett värmebäcken, vilket jag aldrig förr hade sett och som föreföll mig som en silver-

karott, ämnad för någon finare servering. Om dagen rusade man ut i den kalla blåsten, men skyndade åter in i de eldade rummen. Som omväxling företogs en och annan åktur, och på själva pingstdagen ville baron Tamm föra oss i vagn omkring i trakten. Men han hade inte lust att störa kusen på en helgdag, då han kunde behöva ha fritt och få vila, varför han själv gick ner i stallet och spände för samt satte sig sedan på kuskbocken för att köra. Han gjorde det allt så enkelt utan att göra minsta affär därav, men ett sådant litet drag kan dock på ett slående sätt belysa en karaktär, och jag glömmet det aldrig. Det förefaller besynnerligt, att människor inte inse hur mycket vackrare och förnämre det är att respektera andras rättigheter och frihet, det må nu gälla vem som helst, och hur olika är inte de goda svenska herremännens seder och tänkesätt emot "Das Junkerthum" eller de rika uppkomlingars väsen som tro sig imponera genom att befalla och fordra.

Från dessa mina tidiga besök på svenska herrgårdar, som senare ökades med många andra erfarenheter, har jag fått intrycket, att intet liv är så idealiskt som det som lever på ett svenskt gods, där familjen som äger det är genomträngd av ansvaret för sin uppgift. Man har då intrycket av att alla underhavande äro barn till herrgårdsfolket, som på bästa sättet sörja för deras ve och väl. Om husefaren sörjer för männens arbete och utkomst, så har husmodern familjens bekymmer och sjukdomar på sitt ansvar och får ofta den bästa hjälp till sitt kärleksarbete hos sina unga döttrar. Kommer därtill, att det finns intressen för konst, litteratur eller musik i en sådan herrgårdsfamilj, då är det ett innehållsrikt liv i hemmet, och småningom danar sig en liten värld för sig, som inte har behov av huvudstadens sällskapsnöjen. Man ser bäst på de unga söner, som utgå från en sådan familj, med vilken längtan och iver de flyga tillbaka till fädernehemmet för att vila ut från sina olika plikter och sysselsättningar. Ofta har ju en svensk herrgård i många generationer gått från far till son, och den uppväxande släkten och den uppväxande skogen följas åt. Vad under, om alla medlemmarna av en sådan gammal släkt älska varje träd i skogen och varje sten på vägen. För min del tycker jag det skulle vara det svåraste av allt att vara tvungen att lämna ett sådant älskat hem i främmande händer och kanske få uppleva att se det vandaliserat av människor som blott spekulera i pengar, som skövla parken och hugga ner skogarna, ja ofta låta manbyggnaden förfalla.

Vad tingens tillstånd för folket skall bli i framtiden, är ännu gåtfullt och förborgat, men jag undrar, om något kan inträffa som kommer att göra människor lika lyckliga som ett gott patriarkaliskt förhållande, sådant som det ännu kan finnas mellan husbönder och folket på de gamla svenska herrgårdarna? Undantag från regeln kan man ju alltid uppvisa.

Kap. 12. JUBELFESTEN.

ÅR 1877 INTRÄFFADE UPPSALA UNIVERSITETS fyrahundraåriga jubelfest, till vars firande det gjordes stora förberedelser.

Vi skulle blott ha en boende gäst, den romerske ståthållaren Venturi, vilken som representant för Rom skulle bli hedersdoktor. Vi hade förut gjort hans bekantskap i Köpenhamn, hos komponisten P. Heise, och senare hade han gjort oss ett litet besök i Uppsala. Nu reste min man honom till mötes i Stockholm, medan jag väntade i Uppsala, med våningen ställd i ordning så prydlig som möjligt. Medan jag var ensam, anlände ett telegram med vilket jag fick taga emot honom.

EN PÅSKSYN. Av ERIK LINDORM.

Se rännstensvattnet lyser
och stormar smutsens backar.
I skuggan smått man fryser,
i solen svetten lackar.
En pojke går och krasar
den svarta isen med sin klack.
I varje stuprör rasar
och rasslar det vid hans attack.

Och där på trapputsprånget,
där hundar hålla örlig,
med något gult i fånget
en kvinna står orörlig.
Hon postar bred i trappan
med jord på sina grova skor.
Och lätt man ser på kappan
att hon skall snart bli mor.

Den blinda gatan löper
förbi och bara larmar,
och ingenting den köper
ur hennes tyngda armar.
Men alla grå och fula
anleten utan glans och namn
ett ögonblick bli gula
av sol från hennes fulla famn.

Påskliljors skörd, som tunga
och starka armar fyller,
som med ert svala, unga
vårskimmer allt förgyller,
jag i ert sken blev tvagen
och fick en mäktig blixtvision:
Där stod i förvårsdagen
mor Jord i egen hög person.

Det innehöll den sorgliga underrättelsen om hans kära brors plötsliga död. Venturi själv var ogift, varemot hans bror efterlämnade en ganska stor familj. Han ville och måste därför genast återvända till Rom, för att ordna familjeangelägenheter. Tyvärr kunde jag på den tiden mycket litet italienska, och när man vet hur svårt, ja omöjligt det är att trösta sina medmänniskor i de tyngsta ögonblicken i livet, om man än aldrig så tydligt talar samma språk, så kan man förstå, i vilken vansklighet belägenhet jag nu befann mig.

Jag skall aldrig glömma den bestämda, avvisande gest han gjorde med handen för att visa att han önskade vara ensam, då han läst

telegrammet. Han hade slängt det på golvet och förblev länge inom sin stängda dörr. Då han åter visade sig, var han fullkomligt lugn och värdig, men mycket tyst, och hans svarta ögon uttryckte en djup smärta. Hela hans person var en äkta romartyp. Han var av medellängd, smärt och senig med magra, energiska händer. Han hade inte den bekanta romerska näsan, men rak näsa och bred panna, varöver det tjocka, svarta håret var borstat upp. Liksom de flesta italienare från den tiden bar han stora mustascher à la Viktor Emanuel, som föreföllo ännu svartare emot den olivfärgade ansiktshyn. Hans stora, svarta ögon voro naturligtvis mycket allvarsamma

och kunde ha ett strängt uttryck. Men när han log, som jag senare i livet ofta såg honom göra, lyste de plötsligt upp i munter skälmskighet. Han gick och rörde sig med denna medfödda elegans som är de bästa italienarna egen, och hade i hela sitt sätt denna lugna noblesse som utmärker ett racefolk. Sådant kan inte den bästa uppfostran göra efter.

Nu var jag ensam om att omhulda honom. Min man var hela dagen sysselsatt med förberedelserna till morgondagen och, först nästa dags afton skulle Venturi anträda sin återresa.

(Forts.)

Scener ur "En lyckoriddare", ett filmskådespel, byggt på Harald Molanders effektfulla historiska roman med samma namn. I huvudrollerna märkas Gösta Ekman, fru Mary Johnson-Röd och Axel Ringvall. Premiären ägde rum i måndags såväl i Stockholm som på olika platser i landsorten.

M A N N E N S O M B L E V F R E J .

GUDENS HUSTRU GICK ENSAM INNE i det dunkla gudahuset och pysslade. Där ljuset från taköppningen föll in mitt över hården, sken röken som en klarblå slöja. Nedanför lyste de små lågorna gula och röda. Guden själv satt trumpen mellan högsättesstolparna, och i hans grova svartbruna ansikte sken endast näsans och kindernas rundning blank av offerfett. På bordet framför honom puttrade nystekt fläsk på en bulle färskt kornbröd. Men guden syntes icke gladare för det. Hustrun suckade tungt, där hon sopade ihop askan på hården med sin granriskvast och plockade upp skulor från det svarta jordgolvet.

Den smala dörren på gaveln gick upp, och solskenet blinkade plötsligt i alla de granna offergårderna, silverbeslagen på gudens dryckeshorn, den mässingsskodda stålhelmen på hans huvud, guldringarna på hans blottade överarmar, spännena på hans kappa, som låg utbredd över högsätets ryggstöd. Det blänkte också i hustruns präktiga hårkorg — blankt och brunt som fällen på en nyryktad fåle — och på hennes vita hals.

Så försvann solen, ty en man fyllde hela dörroppningen med sina breda skuldror.

— Hel och säll, hustru, sade han, och steg in. Hans tungomål var främmande, han talade som en västman från andra sidan fjället, det hörde gudahustrun strax. Och där västerut voro de gudsföraktare och dyrkade främmande makter. Det var därför, som hon känt gudens vrede över sig hela morgonen.

Skydd i gudsgården begärde mannen, som stod där i dörren med bart huvud. Det blänkte ljusst om hans tinningar och hans röst var frimodig. Dock sade han sig vara en frigiven träl från främmande land, utan släkt eller gästvännen på denna sidan fjället. Han bad att få stanna vid gården. Rösten lät munter och ung.

Gudahustrun stod inne i dunklet nära Frej, sin husbonde. Hon kände, som hon var van, vad han menade. Han tyckte icke om främlingar. Men guden var ogin och motig. Han fick sin blot och sina gåvor. Varför satt han där som en gammal, sur trästock!

"Stanna här tre dagar", sade gudahustrun myndigt. "Guden tycker icke om dig, men jag vill ändå låta dig stanna en kort tid."

"Det likar mig gott", sade mannen med ett kort skratt och gick ett steg in på golvet, och solskenet slapp in bakom honom. "Heller tar jag din godvilja och Frejs ogunst än tvärt om." Härpå gick han fram till hården och värmde sina händer vid gudens eld. Men gudahustrun drog sig längre in i mörkret och kände sitt hjärta slå av oro. Guden blev allt bistrare och bistrare. — — —

Under de följande dagarna blev det muntert i gudens gård. De av socknens bönder, som bodde närmast harget och voro dess värjar, hade just satt trälarna att tröska gudens väl inbärgade säd, vars kärna skulle sätta liv i nästa års skördar. Slagorna gingo raskt på gudens loge och dammet glindrade i solskenet. Gästen tröskade icke med de andra. Han satt uppe i säden och kastade ned kärvar, och med varje kärve kastade han ett skämt,

Nedanstående berättelse huvudsakligen innehåll återfinnes i den på Island skrivna sagosamlingen, som kallas Flateyrbok. Endast lokaliseringen till Jämtland samt en del detaljer ha på sannolikhetsskäl införts av återberättaren.

som kom de svettiga trälarna att kikna, där de stodo lutade och läto slagorna gå. Sockenvärjarna stodo i dörren och skrattade i skägget. Sedan, när det blev middag, bjödo de gästen att äta med sig, ty de sågo gott, att han var en ättboren man, fast han kallade sig frigiven. Och de skattade högt hans talgävor, särskilt när han berättade om kung Olof Tryggvesson där västerut i Norge och hans manliga bedrifter. Sådant nytt gavs icke alla dagar härinne på Frösön bland fjället.

Gudens hustru kom i dörren och såg männen sitta vid maten ute på det soliga tunet. Gästen hälsade henne med ölkruset i handen och sporde: "Vill du låta mig stanna ännu en tid?" Han såg nu, att gudens hustru var ung och mycket vacker. Hon hade tvättat sig och var klädd i en blå kjortel med röda kanter. På huvudet bar hon en röd hätta, som icke skylde det blanka, bruna håret vid tinningarna. Hon bar ett vackert spänne på bröstet.

Leende hälsade hon på honom och sade: "Stanna en halv månad om du vill. Kanske Frej vänjer sig. Men han tycker icke om dig", sade hon och blev mörk i blicken. Ty hon kände, att det icke stod rätt till mellan henne och guden. Men gästen drack sitt öl och torkade sig om skägget och log listigt. "Jag håller mig till dig, kvinna", sade han, "jag har icke något otalt med husbonden." Bönderna

tyckte, att detta var ett ganska djärvt tal, men mycket lustigt. De gävo honom mera öl och åto och drucko i god samsa med främlingen. Gudens hustru stod i dörren till hovet och såg på.

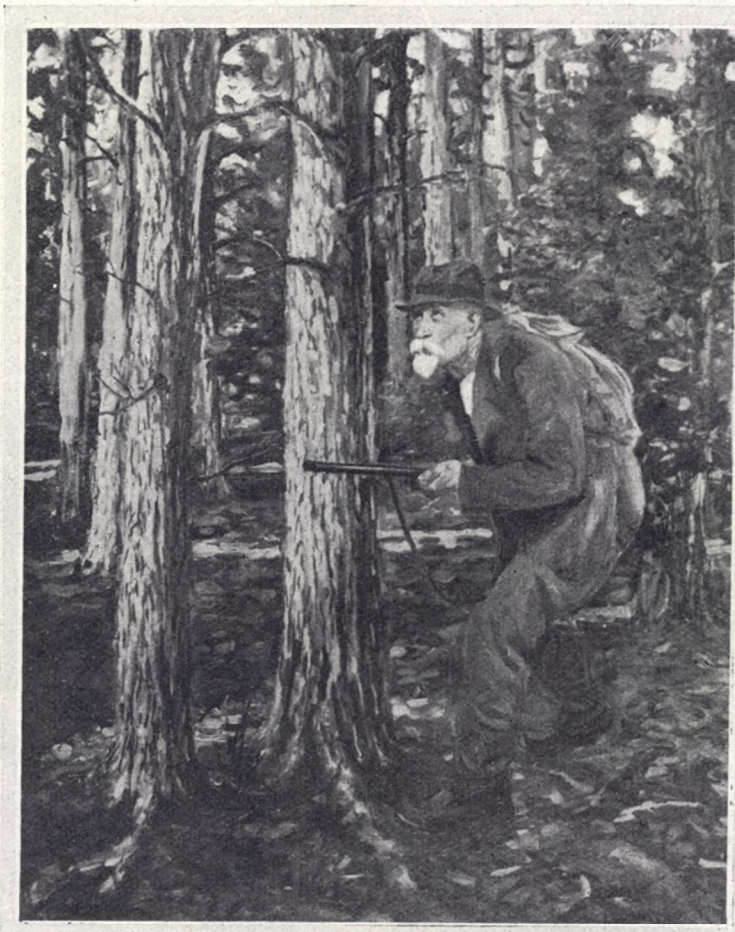
*

När den första snön föll, reddes till utfärd i gudens gård. Ty varje vinter plögade Frej åka från bonde till bonde och taga emot blot och gåvor vid stora gillen. Däremot hade han att skänka god äring nästa sommar. Det var gammal ärlig sed där i bygden. Hustrun skulle vara med. Hon och Frej åkte i en liten vagn, dragen av gudens gula hingst. En man ledde djuret vid bletslet. Gudens övriga trälarna gingo efter. De skulle vara med vid gillena och bära de gåvor, som samlades in under resan. Gästen, som sade sig heta Gunnar, blev utsedd till hästförare. Det var den förnämsta platsen. Ty gudens hustru hade märkt, att han aldrig varit träl eller av trälätt. Kanske var han fattig, men en friboren man var han säkert, och van att umgås med storfolk. Hon var själv en bondes dotter och kände nog skillnad på folk. Hon hade gett honom en god kappa och nya skor till resan och kunde icke låta bli att ofta se, hur ståtlig han gick framme vid hästhuvudet, ehuru hon kände att guden, som satt där stel i sin röda kappa vid hennes vänstra sida, blev vredare, för var gång hon såg åt Gunnar. Till sist blev hon helt blek och olycklig, där hon satt, och anade ofärd.

Från ön hade de först färdats i båt och sedan på ridvägen utmed stranden. Vädret var hela dagen mulet, och framåt middagen började det blåsa. När de kommo upp på fjället, var det full storm, och snart kommo suöflingor farande. Vägen över det kala berget var lång framför dem, och sunnanvinden låg rätt emot. Hingsten skakade på huvudet och strök örönen tätt bakåt. Gunnar tog bältet utanpå kappan och fällde upp kragen. Gudens hustru kröp ned under den yllefodrade fällen så långt hon kunde. Snöflingorna fastnade i gudens svarta ansikte och runno utmed hans kinder. Det såg ynkligt ut. Först torkade hon honom med hörnet av sin kappa, men då snöyrnan blev allt tätare, slutade hon upp. Nu förstod hon, att guden var allvarligt vred och ämnade straffa henne. Hon blev så rädd, att hon ville ropa på Gunnar, men när hon öppnade munnen, kom en vindil och tog andan från henne. Då teg hon.

Yrvädret blev allt tjockare. Trälarna, som följt vagnen åt, hade blivit efter. Hjulen gingo tungt i drivorna, som samlat sig i skrevorna. Till sist såg man icke längre någon väg. Hingsten stannade och lät huvudet sjunka. Guden var täckt av snö framtill.

Nu kom Gunnar fram till vagnen. Med ett språng svingade han sig upp på kanten vid gudahustruns sida, lät benen hänga utanför och satte sig till rätta. "Sök", äggade han hästen, "sök vägen själv, du! Jag ser ingen väg längre." Han vände ryggen åt Frej och smackade med tungan. Hingsten drog tungt, vagnen satte sig i rörelse. När de åkt en stund, sade gudahustrun med skallrande käkar: "Gunnar!" "Vad vill du?"

Tjäderskytt. Efter en oljemålning av Mauritz Lindqvist. Konstnären är norrlänning till börd och har i dagarna för stockholmspressens konstkritici visat ett antal av sina om-tal-lång vittnande arbeten. Han utbyter nu Norrlands vildmarks-bygder mot någon tids studievistelse i Europas konstcentra.

LUSTRESA TILL SAGOLANDET.

SAGAN OM DRAKEN. BERÄTTAD AV PUTTE.

DET VAR EN GANG EN POJKE, SOM hade en stor väldig boll, målad i kulörta färger och som luktade gummi. Den var alltid varm. Var inte det skojigt? Vänta skall ni få höra!

En dag då pojken kastade boll hördes det: pang! och ut ur bollen kom en drake. Han var grön med skära prickar och gula ögon och svarta horn som får bruka ha och långa svarta klor på fötterna och smutsiga naglar. Och han rökte pipa.

Goddag på dig, herr Putte, sade han!

Då sade pojken: Hur kom du in i min boll?

Draken svarade: Ursäkta, men det gjorde jag inte. Du tror att det var din boll men det råkade vara mitt ägg. Det är Bruntass som lagt det. Här är ett putrett av henne.

Bruntass var alldeles lik den andra draken utom att hon hade en krinolin som räckte ned till hennes fjälliga knän, och en stor kråka. Hon var riktigt söt.

— Följ med, sade Draken, så skall vi gå och hälsa på henne.

Putte satte sig på hans axlar och draken krälade nedför trädgårdsgången.

Då han kom till grinden, slog han ut ett par vackra luftiga vingar och så flögo de upp i luften.

Snart hörde de ett ljud som om tusentals människor klappat händerna. Det var havet. Och så småningom drog draken upp framtassarna och dök ned i vattnet.

Golvet var av sand och väggar och tak likaså. Möblerna bestodo av högar av sjögräs. I ett hörn

Putte och draken.

DEN LURADE PÄSKKÄRINGEN.

PÄSKKÄRINGEN VAR FÖRFÄRLIGT OND — och det var inte underligt, eftersom de stygga pojkarna hade gett sig i väg med hennes kvast, så att hon ej kunde komma hem till Blåkulla.

Akta er, sade den gamla ugglan, ni råka illa ut, då hon får tag i er. Men småpysarna bara skratade och brydde sig inte om det.

Vi ska resa och ta reda på regnbågen, sade de. Och eftersom ingen sett dem sedan dess, leta de väl efter den ännu.

Skandinavien's bästa arméflygare, löjtnant Gösta von Segebaden, som nyligen förolyckades under en tävling i konstflygning vid Kristiania. — Foto Sorbon.

satt en drake som Putte strax kände igen som Bruntass. Hon var klarbrun med röda fläckar.

— Nu ska vi dricka kaffe, sade hon.

Kaffet bestod av nejonögon. Drakar är så förtjusta i den drycken. Det fanns miljoner, tusentals kilo, litervis av dem. Men innan de börjat dricka, hördes ett rasslande läte och en dykare i rustning med gummislangar for ned genom vattnet. Han skrottade dem rätt i ansiktet och sikade med sin revolver på de stackars oskyldiga drakarna. Paff! Men kan ni tänka er, kulan träffade klippan, och for tillbaka och sköt av dykarens näsa. Sssssss! Den ven i väg många mil bort — de sågo hur den rusade bort, en skär näsa i det blå vattnet. Och alla dykarens slangar gingo i bitar och han föll omkull och förvandlades till en stor kastrull och de kokte te i honom. Och de voro mycket glada och lyckliga alla tre. De hade kalas varje dag, och alltid hade de nya rätter. Men till sist blev det hungersnöd och drakarna måste äta upp sina egna svansar. De blevo allt mindre och mindre, och alla deras trollkonster togo slut.

En vacker dag återfann Putte sig i sin egen trädgård, precis som om han nyss vaknat. Och i gulfiskarnas damm simmade två löjor: De sade: "Adjö, Putte, glöm ej dina vänner drakarna." Så var det slut med deras trolleri. De kunde aldrig tala mér. På det sättet kommo löjor till. Alla löjor du ser voro en gång förtjusande trevliga drakar.

frågade han, och lade armen om hennes liv. Han trodde, att hon skalv av köld, men det var av skräck och oro. "Stig ned ur vagnen, Gunnar", bad hon, "eljes blir han vredare, och då dödar han oss". Gunnar såg, hur blek hon var. Han nådes icke annat, utan gick av och vadade i snön bredvid hästen. Snart kände han benen stelna under sig. Andedräkten ville icke heller räcka till. Det blev kramp i låren, först i det vänstra, så i det högra. Han gick en stund med stela ben, utan att lyfta fötterna, och skubbade undan snön framför sig. Den gick honom redan uppåt knäna, stundom än högre. Framför vagnen åkte en stor driva.

Gunnar tänkte: Här går jag, en kristtrogen man, och släpar livet ur mig för ett uselt belätes skull och för en kvinnas rädsla. Den onde anden där i vagnen, — är det en kristen mans sak att väja för honom? Eller för hennes, gudahustruns, ångest? Ond ande eller träbeläte, — han har ingen rätt till mitt liv, — och till den fagra kvinnan där i vagnen.

När han länge tänkt sådana tankar och kände, att hans krafter voro nära att tryta, vände han sig om och hävde sig upp i vagnen. Kvinnan öppnade munnen, men kunde intet säga. Gunnar tog stadigt tag med bägge fötterna, där han satt på framkanten, och lade armarna om gudens hals. Guden höll emot. Gunnar drog hårdare. Då kände han sina fötter glida i halmen på vagnsbotten och märkte, att han höll på att falla in mot guden. Han kände sina ben vekna och det gungade bakom ögonen. "Krist hjälpe mig", flämtade Gunnar, och tog nytt spänntag med fötterna. Då skrek kvinnan, hästen stannade, och med ett brakande föll guden ur vagnen och blev stående på huvudet i snön, med de av gammalt blod svartnade, stela fötterna rätt upp i luften.

Gunnar kände sig med ens helt varm och stark. Han satte sig vid kvinnans sida, drog fällen omkring sig och gned hennes händer och kysste hennes kalla kinder, tills hon gav sig och låg mjuk och svag mot hans bröst. Sedan de suttit så en stund, steg Gunnar av

och drog guden vid fötterna ur snön. Han tog kappan och kjorteln, hjälmen, armringarna och spännena och räckte dem åt kvinnan i vagnen, som såg på med glänsande ögon. När han drog ringen av den utsträckta högra handen, gick armen av. Då tog Gunnar en liten yxa, som han bar i bältet, och högg i det kala trähuvudet. Det sprack. Sedan högg han armar och ben och Frejs gudomliga tecken, som var mäktigt stort, från bålen, och klöv denna som en vanlig stock. Och där i snön tände han en eld av trävirket, som var kådigt och brann med gul låga och mycket sot. Kvinnan lyfte han ned ur vagnen och satte henne på gudens kapp så att hon kunde värma sina fötter vid elden. Han tog fram bröd och ost, som han stekte på knivsudden, och åt och gav kvinnan. Han kysste henne och kallade henne en fager änka, tills hon måste le. Och under tiden saktade stormen, snön upphörde att falla och himlen klarnade. Snart sken solen i väster vid fjällranden.

*

När de åter sutto i vagnen, hade Gunnar klätt sig i Frejs röda kapp och guldsydda kjortel. Gudens hjälm hade han satt på sitt huvud. Den glänste på hans gula hår. Han såg ut som en hövding.

"Vi hava nu endast det rådet", sade han till gudahustrun, "att låta hästen söka sig väg till nästa gård. Där skola de taga mig för Frej, och du får icke säga emot, ty då skola de dräpa oss båda. Låt nu mig råda." Kvinnan log och teg stilla.

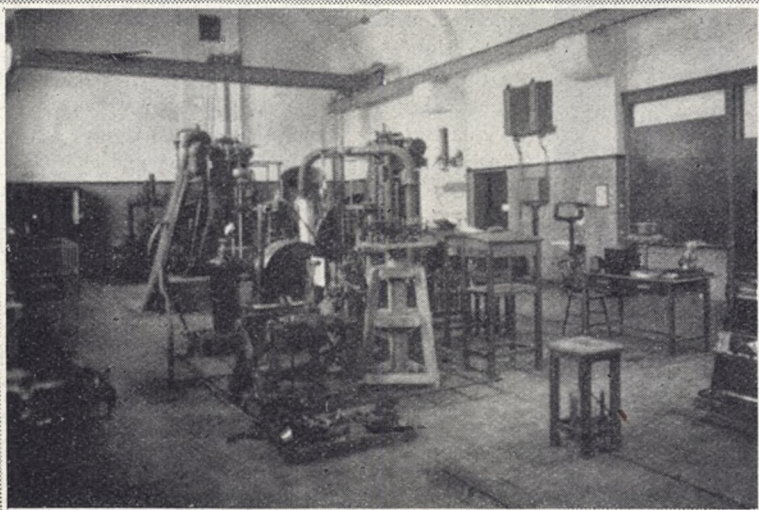
I skymningen kommo de till en gård. Folket där kom ut på tunet och alla voro förvånade över, att guden och hans hustru ensamma förmått taga sig över fjället i sådant oväder. Än mer häpnade de, då de sågo guden gå och röra sig som en människa och tala med människoröst. Ty fastän de alla trodde, att han kunde det, hade de dock aldrig sett eller hört det. Därför voro de mycket glada

(Forts. sid. 287.)

I TEKNISKA HÖGSKOLANS LÄROSALAR.

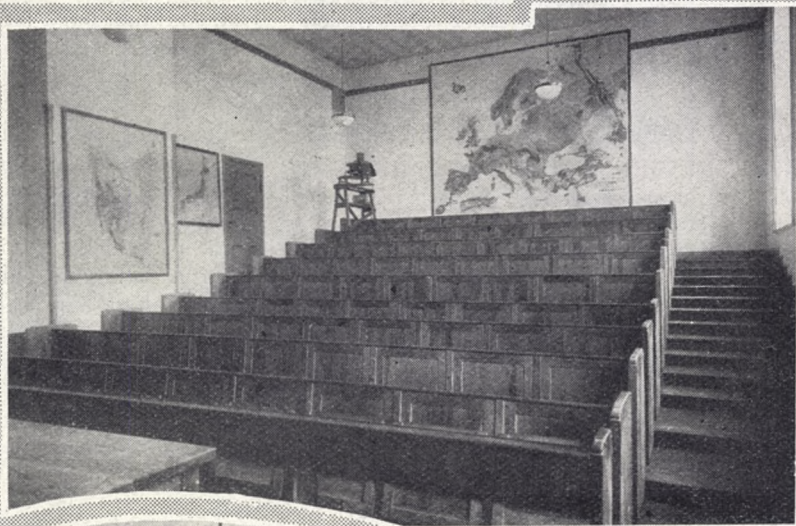
Tekniska Högskolans byggnadskomplex.

Laboratoriet för förbränningsmotorer.

Metallurgiska museet.

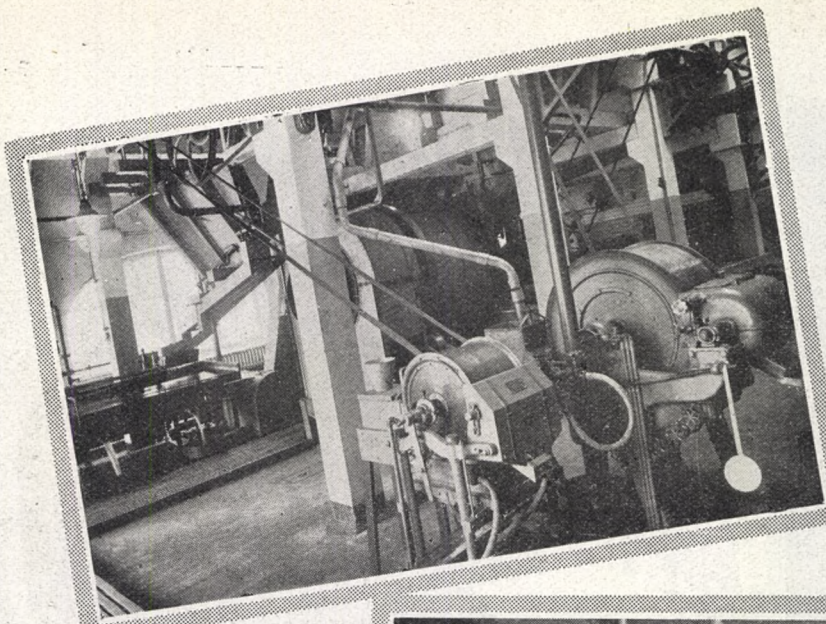
En föreläsningssal.

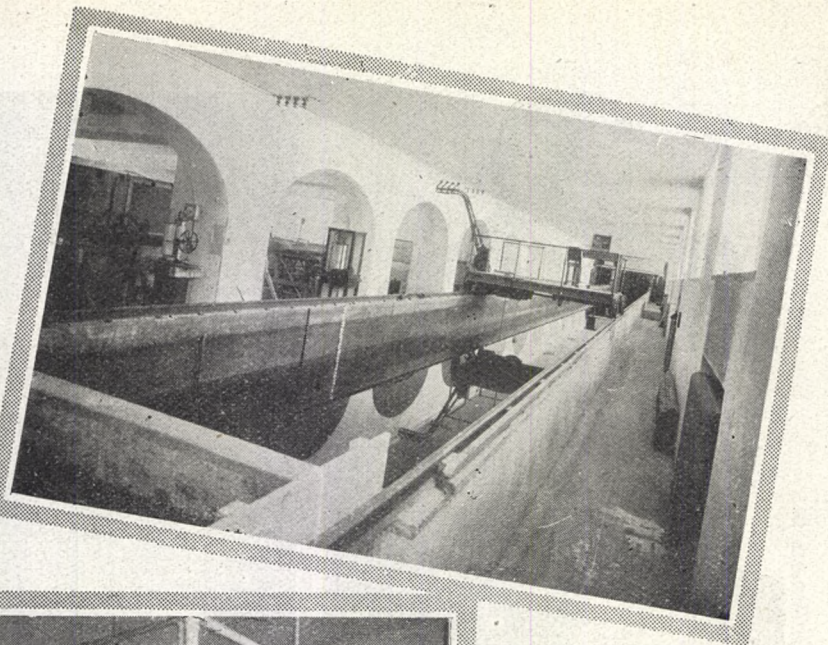
Laboratoriet för metallografi.

SVERIGE ÄR, SOM MAN VET, BERÖMT ute i världen inte bara för sina stora gamla konungars bragder, utan också för sina moderna ingenjörers. Runt om, från Amerika till Kaukasus, ha våra svenska ingenjörer banat vägar och byggt fabriker, ofta för att efter en del vandringsår återkomma till det egna landet med de erfarenheter, som de kanske inte i samma mått skulle ha vunnit här, och det kapital, som de i varje fall fåfängt skulle sökt skaffa sig hemma. Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm är medelpunkten för många ynglings förhoppningar, där han ännu sitter på skolbänken med vinkelhake och logaritmtabell, och startpunkten för en hel del av dem, som inom sin bransch göra vår industri, vårt näringsliv, hela vårt samhälle det största gagn.

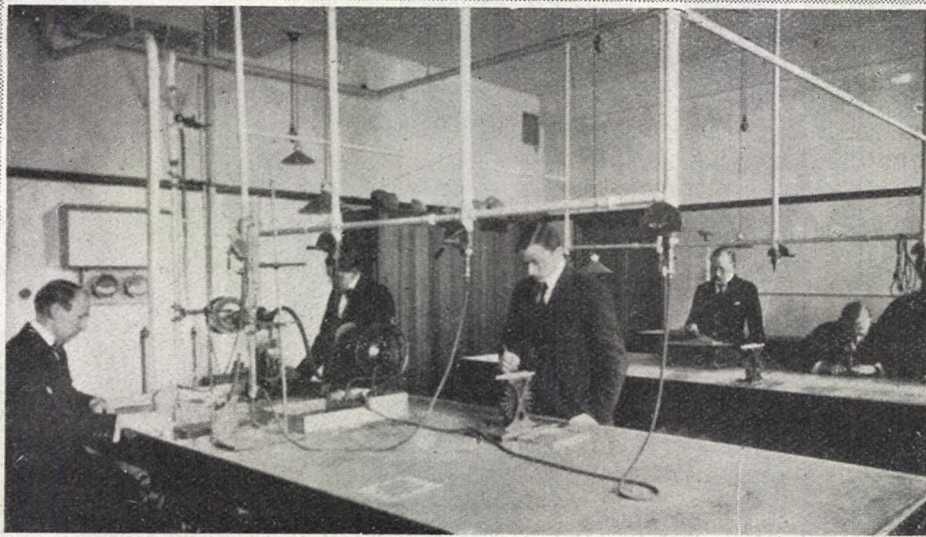
Mången ynglings förhoppningar... Ja, de komma tyvärr ofta på skam, ty skolan är alldeles för liten. Av 430 kompetenta sökande kunde vid någon av de senaste inträdesansökningarna endast 169 antagas. Man skulle kunna säga, att själva porten till skolan är för trång — sedan är där nog många boningar. Och porten, det är den gamla högskolan, d. v. s. första och andra avdelningarna, efter vilka följa de högre avdelningarna med sin specialutbildning. För de två lägre avdelningarna användes ännu den gamla högskolebyggnaden, Drottninggatan 95 — där residera alltså, inom parentes sagt, de exakta vetenskaperna mitt emot det bekanta gamla spökh-

Anrikningslaboratoriet.

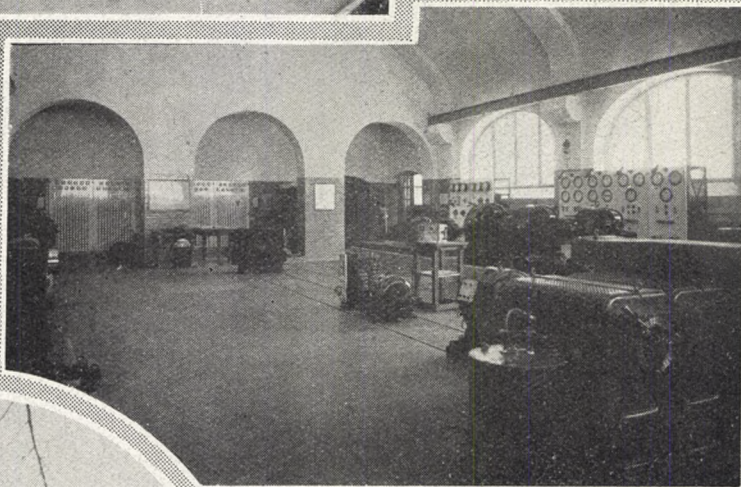
Vallenbyggnadslaboratoriet.

Lilla anrikningslaboratoriet.

Biblioteket i gamla Högskolan.

Elektrotekniska laboratoriet.

Interiör av gamla Högskolans gård.

Kollegiesalen i gamla Högskolan.

set, där det — förvisso dock icke enligt naturvetares observationer! — lär rulla grå spöknystan i portgången. Nu är det det stora önskemålet, att riksdagen måtte bevilja de äskade sex millionerna till utvidgningen av den nya, ståtliga högskolebyggnaden vid Valhallavägen, som är byggd efter ritningar av professor Lallerstedt. De sex millionerna skulle säkert komma vårt land till godo i ett mått, som ej kan uträknas med siffror, eftersom nu en gång inte hjärnkraft och skolad förmåga kunna värderas i pengar. Och det finns spekulanter nog på den gamla högskolebyggnaden: både Tekniska Skolan och Farmaceutiska Institutet kasta sina blickar på den.

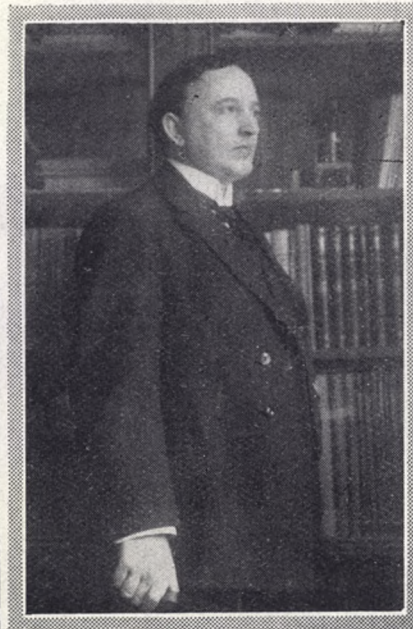
Högskolan har under det sekel, den funnits till, genomgått en utveckling, som på sätt och vis i smått speglar vårt lands materiella fram-
march. Den började med fyra elever, nu har

(Forts. sid. 286.)

*Prof. A. Johannes Malmquist,
i matematik.*

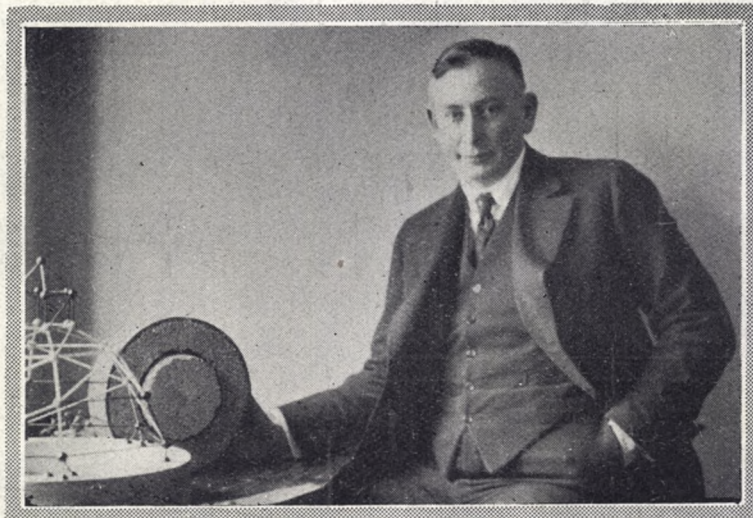
*Prof. Otto Linton, i järn-
byggnadslära.*

*Prof. Bror A. L.
Holmberg, i organisk kemi.*

*Prof.
P. J. Holm-
quist, i mineralogi och geologi.*

Prof. Carl A. Forssell, i byggnadsstatik.

Prof. Carl A. Heuman, i mekanik.

*Prof. J. G. Petrén,
i bergskemi
och me-
tallurgi.*

Prof. Hjalmar O. Dahl, i läran om vattenmotorer.

*Prof. Fritz D.
Carlson, i be-
skrivande geo-
metri.*

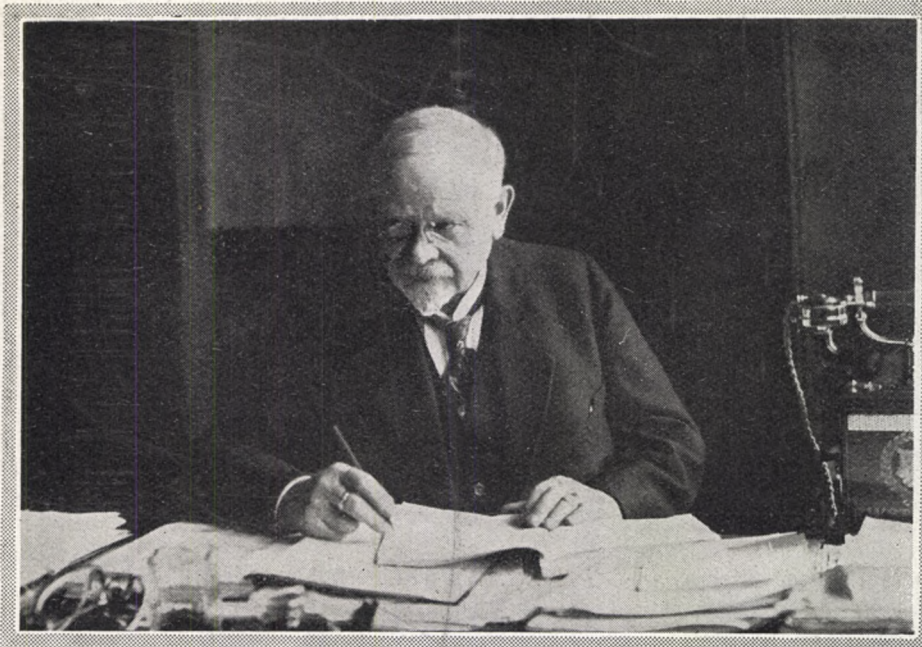
Prof. Carl F. Kullgren, i kemisk teknologi.

Prof. P. Erik Fagerholm, i geodesi.

*Prof. C. Edv.
L. Hubendick,
i läran om för-
brännings-
motorer*

Prof. C. Jakob Magnell, rektor för högskolan, i väg- och brobyggnadslära.

Prof. Bror G. Markman, i allmän bergsmekanik och gruvmekanik.

Prof. C. J. Fredr. M. Lilliehöök, föreståndare för fackskolan för skeppsbyggeri, i skeppsbyggnadslära.

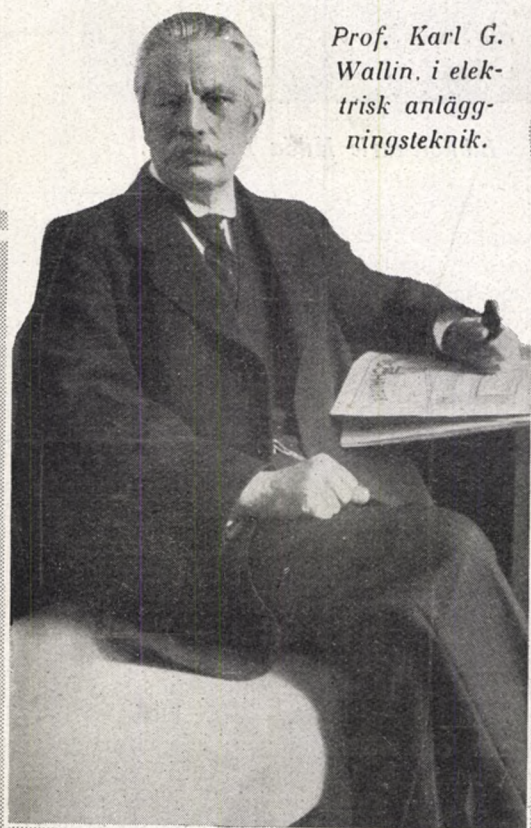
Prof. J. Emil Alm, i elektromaskinlära.

Prof. Erik J. Lallerstedt, föreståndare för fackskolan för arkitektur, i arkitektur.

Prof. J. A. Leßler, i järnets metallurgi.

Prof. Karl G. Wallin, i elektrisk anläggningsteknik.

Prof. Sven L. A. Odén, i oorganisk kemi.

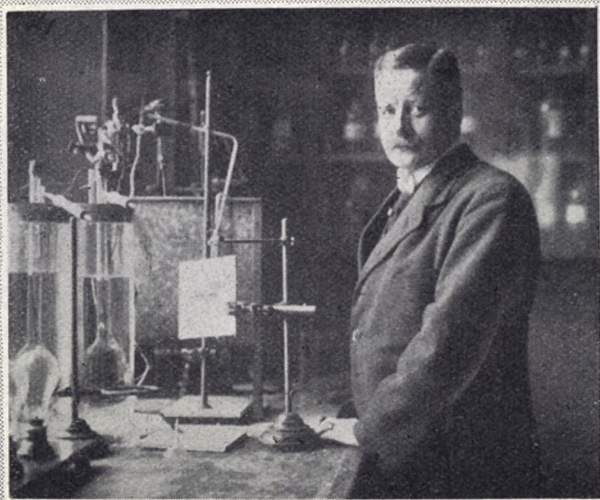
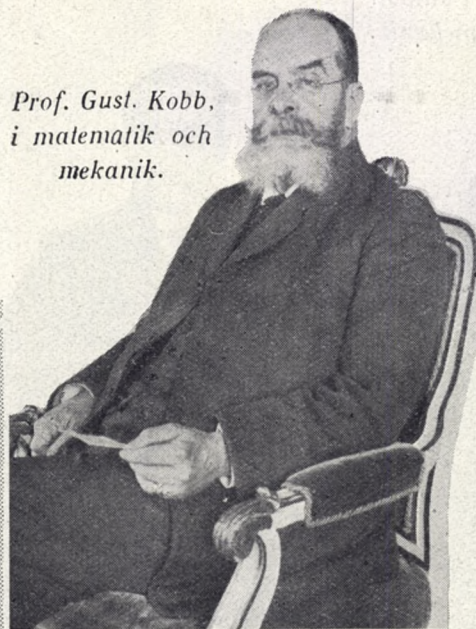

Prof. Henning B. M. Pleijel, föreståndare för fackskolan för elektroteknik, i teoretisk elektroteknik

Prof. Lars I. Wahlman, i husbyggnadslära.

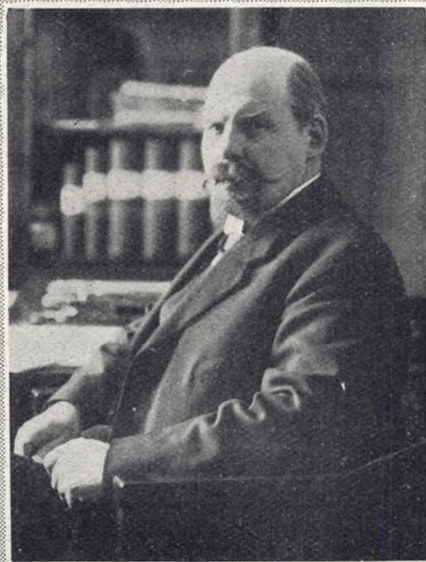
Prof. Gust. Kobb,
i matematik och
mekanik.

Prof. K. Wilhelm Palmær, föreståndare för fackskolan för kemisk teknologi, studentkårens inspektor, i teoretisk och elektrokemi.

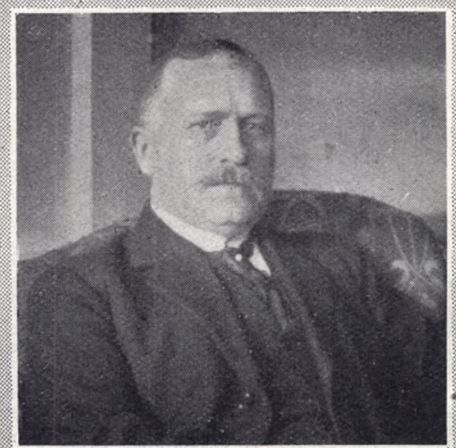
Prof. G. Walfrid Petersson, föreståndare för facksk. för bergsvetenskap, i gruvvetenskap

Prof. Wolmar K. A. Fellenius, föreståndare för fackskolan för väg- och vattenbyggnad, i vattenbyggnadslära.

Prof. Henr. Kreüger, i byggnadsteknik.

Prof. K. Arvid Johansson, i hyttmekanik samt järnets bearbetning och behandling

Prof. Tore G. E. Lindmark, föreståndare för fackskolan för maskinbyggnad och mekanisk teknologi, i ångteknik.

Sekreterare Erik I. Philip.

Bibliotekarie Hilda Lindstedt.

E. Holmén foto.

(Forts. fr. sid. 283.)

den 788. Högskolans närmaste företrädare var den s. k. Mekaniska skolan, som på sätt och vis ledde sina anor ända från Kr. Polhems tid i och med den Mekaniska modell-samling, han föranstaltat år 1697. Och ännu gömmer man med stolthet å Högskolan dessa minnen av vår store mekaniker.

Ett bevis på hur Högskolan utvecklats är också, att kansliet, vars göromål under en fyrtio års tid kunde skötas av en enda person, nu sysselsätter en hel liten stab under överinseende av sekreteraren, civilingenjör

Erik Philp. Det är också ingenjör Philp, som brukar på det älskvärdaste sätt besvara de många frågor, som komma in till kansliet, ge råd o. s. v.

Tekniska Högskolan har en talrik lärarstab med 31 professorer, och ett stort antal speciallärare, docenter (bl. a. i ett sådant framtidsämne som hållfasthetslära och flygteknik) och assistenter. Bläddrar man i lärarförteckningen, finner man bl. a. ett sådant även från ett annat område berömt namn som Berwald. Jo, mycket riktigt, Hjalmar Berwald, som blev assistent i matematik redan 1873 och hos vilken alla ingenjörutbildade professorer gått i lära, är son till den bekante kompositören Frans Berwald och far till violoncellisten Astrid Berwald.

Våra läsarinor kan det kanske också intressera att höra, att där just nu går även tre unga damer på arkitektavdelningen; den ena av dem är för resten dotter till den bekanta kvinnosakskvinnan fru Elisabeth Wærn-Bugge, som också har en son bland eleverna.

Kvinnliga arkitekter äro ju icke någon nyhet, men de måtte vara vanligare i t. ex. Finland än här, ty vid finska Tekniska högskolan voro år 1916—17 av de 596 eleverna ej mindre än tjugutre kvinnliga, varav tjugutva på arkitekturavdelningen.

På Tekniska Högskolan har det alltid arbetats duktigt och rappt. Det berättas en belysande anekdot om en nu för länge sedan avliden professor vid skolan. Han brukade om lördagseftermiddagarna ge sina elever alldeles gratis litet extra undervisning i matematik. Vid ett sådant tillfälle blev han plötsligt varse, att en av hans elever somnat. Förargad tog han fram sitt fickur. — Min klocka har stannat, sade han, var snäll säg, hur mycket hon är. — Uret gick emellertid, fast han ej trött sina ögon: klockan hade blivit — två på natten, och i åtta timmar hade lärare och så gott som alla lärjungar lika ivrigt hållit på. — Nå, en sådan anekdot väcker säkert icke någon förvåning hos dem som nu arbeta vid skolan — de äro så vana vid arbetets glädje och uthållighet.

STEINWAY & SONS

STORT LÅGER I ENSAMAGENTUREN:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39

**FÖR
KONFIRMANDER**

STILFULLA, VÄLJORDA

KLÄDNINGAR

KAPPOR

och

HATTAR

**BILLIGASTE
PRISER**

PAUL U. BERGSTRÖMS A.-B.

Drottninggatan 74

STOCKHOLM

FERNOVISTS KAPPAFFÄR
33 DRÖTTNINGGATAN 33
KAPPOR, DRÄKTER och KJOLAR
BESTÄLLNINGSSKRÄDDERI
MED GARANTI FÖR VÄLSITNING

MODERATA PRISER

Ni kan med lätthet förtjäna

**Kr. 150:—
och mera pr månad**

genom att sticka på
vår automatiska stick-
maskin VICTORIA.
VI GARANTERA
EDER en fast och
regelbunden inkomst.
Begär villkor o. prosp.
med utförl. upplysning-
ar, som sändes gratis.
HEMSTICKNINGSA.-B.
VICTORIA

Avd. E 4

STHLM

Genom en annons uti
Nya Wermlands-Tidningen
som är Värmlands äldsta och enda dagliga
tidning, träffar Ni över **10,000**
hem i länet och stiftet.
Huvudkontor: Karlstad.

PARAMINT

PASTILLER

FÖRORDAS AV LÄKARE.

vid sjukdomar i munhåla och svalg.

Effektivt skydd mot smitta vid

epidemier.

SÄLJAS ÖVERALLT

A.B. PHARMACIA, STOCKHOLM

Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

(Forts. fr. sid. 281.)

och satte Frej i högsätet och hans hustru bred-
vid honom. De togo in halm i stugan, gjorde
en stor eld och hämtade den gödda galten för
att blota. Men Frej bjöd dem att icke blota
inför honom, utan slakta som de plägade och
giva honom blod och kött kokta. Dessutom
lärde han dem att offra penningar, om de
hade, silver, guld och goda kläder. Folket
gjorde som han bjöd och gladdes mycket åt
den goda äring, som de skulle få av guden.

Ryktet om Frej spriddes nu vida omkring,
och överallt i gårdarna redde man stora gästa-
bud, så att guden och hans hustru ofta blevo
tre och fyra dagar på varje ställe. Mycket
gods samlade de i sin vagn. Frej var fåordig
bland männen, men åt och drack tappert av
fläsket och mjödet. När han blivit ensam med
sin hustru bakom det tjäll, som han alltid
bjöd dem sätta omkring högsätetsstolparna,
hörde de honom dock tala med låg röst och
ofta hörde de huru båda logo tillsammans och
hade god gamman.

Mot vinterns slut hade Frej och hans hustru
hunnit långt bort från hovet. Folket där i
gårdarna såg, att hustrun var med barn, och
så mycket mera gladdes de. Vädret lovade
också allt gott, snön började smälta och fåg-
lar sjöngo redan.

En natt, när de lågo ensamma i gästbuds-
salen hos en storbonde, kom en man in och
satte sig på sängbänken hos dem. Han var
förnämt klädd. Han viskade länge med
Gunnar. Gunnar sade till hustrun: "Detta
är min broder Sigurd. Själv heter jag
Gunnar Helmig och är av god ätt från Tron-
delagen. En hovman, Halvard, blev dräpt i
Nidaros, och jag blev misstänkt för dråpet.
Därför flydde jag. Men nu har min bro-
der kommit för att säga mig, att kung
Olof känner den rätte dräparen och bjuder
mig att återvända, för att icke min kristna
själ skall förfaras bland hedningarna. Stig
därför tyst upp, ty vi skola strax resa, medan
männen här ännu äro druckna."

Sedan togo de tre alla offergåvorna och
lade dem på en släde. Frejs häst spände de
för lasset och läto hustrun åka. Sjelva gingo
de på skidor, som de funno där i gården. Och
när folket i gården vaknade, voro de redan
så långt borta, att ingen förföljare kunde hin-
na upp dem. De kommo till kungen i Nida-
ros och han lät kristna kvinnan och viga hen-
ne vid Gunnar. Sedan på hösten födde hon
en son. Men så god äring fick folket i Jämt-
land den sommaren, att deras tro på Frej blev
större än någonsin, fast han försvunnit med
alla deras offergåvor.

**Kvinnoporträtt till dags-
krönikan.**

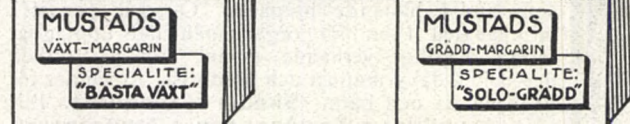
Charlotta Johanson.

ÄNKEFRU CHAR-
lotta Johanson har avli-
dit å sin egendom Bred-
gården i Fristad. Den
borgångna, som var född
1841, blev i unga år gift
med handlanden Anders
Johansson och flyttade då
till den gamla gård, där
hon i snart 60 år varit
den goda och ledande
husmodern.

Charlotta Johanson var
en å huvudets och hjär-
tats vägnar rikt utrustad
kvinna. Redan kort efter
sitt giftermål måste hon
ensam övertaga skötseln
av det ganska omfattan-
de lantbruket, under det hennes make vid bad-
och kurorter utomlands under en lång följd
av år sökte bot för en bruten hälsa. Det
var under denna tid, som gårdens corps de
logis och ladugård ombyggdes, omfattande odlings-
företag utfördes samt förbättringar av skilda slag
planerades och verkställdes. Och i spetsen för allt
detta stod en energisk och målmedveten kvinna —

DET EKONOMISKA HUSHÅLLET

VILAR PÅ MUSTADS MARGARIN

**BARNENS
MORGONDRYCK
BÖR NATURLIGTVIS
VARA EN KOPP**

**THULE
CACAO**

YLLEKOFTOR
JUMPERS
SENASTE NYHETER

J. F. HOLTZ

H. M. DROTTNINGENS HOFLEVERANTÖR

Använd alltid

FLORODOL-
TVÅL

Erkänd överlägsen alla
in och utländska medtäv-
lare.

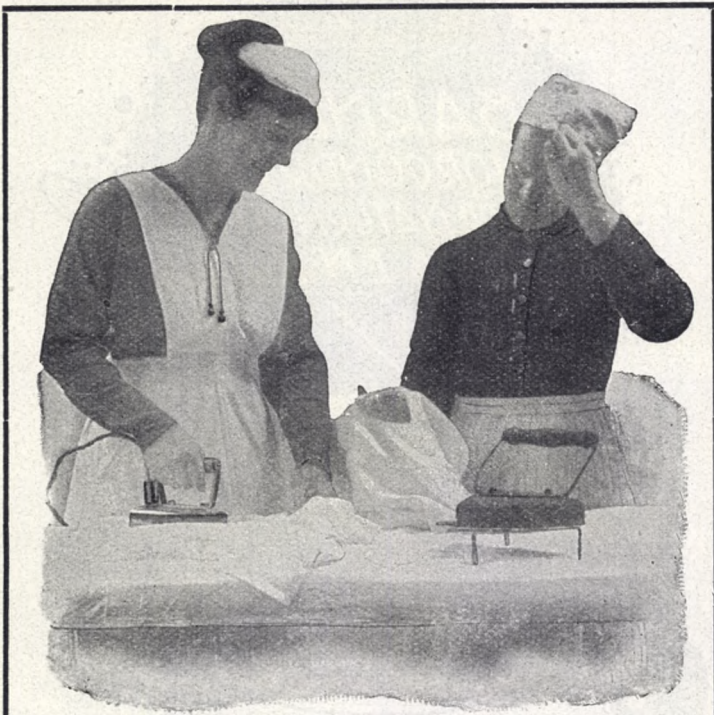
IDOZAN

Ny välsmakande järnmedicin
5 gånger så kraftig

som andra liknande preparat. Övergår genast i tarmkanalen i en för organismen lätt upptagbar form. Kraftigt verkande medel mot värtrötthet, nervositet, dåligt matlust och blodbrist. Användes för både vuxna och barn. Skadar ej tänderna. Bli i längden billigare än något annat järnpreparat.

Överraskande resultat.

Förordas av många läkare. Fås på alla apotek.
A.-B. FERROSAN, Malmö.

"Så går det, när man inte använder
VOLTAS elektriska strykjärn."

Till salu i de flesta elektriska affärer samt i
varje välsorterad järn- och bosättningsaffär.

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA, STOCKHOLM.

något som på den tiden torde varit mera sällsynt än nu — en kvinna, som jämnsides härmed hade att sörja för ett stort lantushåll samt för 6 barns uppfostran till goda och nyttiga samhällsmedlemmar.

Sin make förlorade Charlotta Johanson år 1907. Med fullt bibehållna själskrafter, och omgiven av barns och barnbarns kärlek och tillgivenhet, äldrades hon sedan i stilla lugn på sitt vackra Bredegård, utgörande den släktens och vänskretsens medelpunkt, kring vilken allas goda tankar och fromma önskningar samlade sig.

A. E. P.

Feriekurser i England också för
flickor.

Viola Lyttkens.

LÄRAREN VID LINKÖPINGS H. ALLM. läroverk, Bernhard Jansson, som förra sommaren ledde en feriekurs i England för studenter och skolynglingar, anordnar i sommar en liknande kurs även för kvinnlig studerande ungdom från universitet, högskolor, handelsskolor, läroverk o. s. v. Ändamålet med vistelsen i England är icke blott att bibringa deltagarna färdighet i språkets användande utan ock att göra dem förtrogna med engelska förhållanden och att sätta dem in i engelskt familjeliv samt att låta dem se så mycket av landet, särskilt London, som möjligt. För att samtidigt med språkstudierna bereda deltagarna en trevlig badsjour förlägges kursen till den för sitt pittoreska läge och hälsosamma klimat kända badorten Shanklin på Isle of Wight i Engelska kanalen.

Deltagarna inackorderas i bildade privata familjer i staden, och allt synes sålunda på bästa sätt tillrättalagt för deras trevnad och gagn.

Ledarinna för de kvinnliga deltagarna blir fru Viola Lyttkens.

En vy från den vackra badort dit kursen
förlagts.

Kvällar på parkett.

BLANCHETEATERN HAR EFTER MÅNADER av framgång med "Kiki" nu fått upp ett nytt stycke, denna gång av en böhmare, Alexander Hajó. Det heter "Lakejer" och huvudpersonen är överkamartjänaren Jean Pawlitscheck, typen för en föfinad slottslakej, som på samma gång han lyser som en sol på lakejernas himmel, tyranniserar den övriga tjänstepersonalen med en säkerhet som om han vore slottets herre. Fursten, slottets ägare, har varit mycket länge borta från sitt gods och när han nu återkommer hemligt gift — ty enligt en klausul i sin fars testamente får han ej föra en viss furstinna som hustru över slottets tröskel med risk att egendomen då fräntages honom — låter han hustrun uppträda inkognito, som kammarjungfrun Jeanette. Lakejen Jean blir kär i henne och hur denna kärlek först utvecklas och sedan omintetgöres när

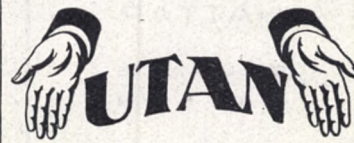
LEVYS LAVENDELTVÅL

kan icke överträffas.
Tillverkare: A.-B. ALBERT LEVY,
M A L M Ö.

A.-B. FÖRENADE
PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin: Stockholm: Drottningg. 23, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottninggat. 16, Gävle: N:a Kungsg. 25.

köper ni edra skodon, bäst och billigast genom rekvisition av min priskurant med 100-tals illustrationer, som sändes gratis och franko från

J. A. Gartz Skofabrik,
KUMLA.

OBS! All konkurrens från engelsk och amerikansk sida absolut omöjlig. Prima Herrskodon, A-stämp., säljas från 18 kr. paret och dito Damskodon, A stämp., från 15 kr. paret.

Rubriken till denna annons är en rebus och kan lösas med ett ord till. Den som finner rätta ordet, har utsikt att få ett par skor gratis efter eget val uti priskuranten, men måste då vara någon av de 10, vilkas rätta lösningar först öppnas.

Resultatet av denna tävlan offentliggöres fredagen d. 15 april 1921 i Dagens Nyheter och Stockholms-Tidningen under rubr. »Diverse».

Gynna svensk industri!

Åberopa denna tidning!

Drottningens Bröllopsresa,

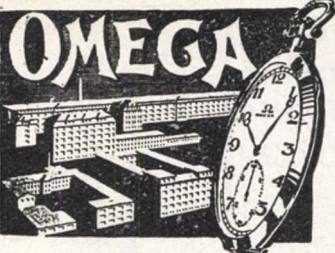
en saga ur myroras liv, av H. Schumann. Övers. från tyskan. Intressant! Humoristiskt! »Käre gamle pessimist! Du köper den här boken. Det går nämligen inte att låta bli.» (Jönk. 1. tidn.) Pris 5.25.

Lindblads Förlag, Uppsala.

EN KOPP
HULTMANS
RENA
CACAÓ

är det bästa
på hela världen!

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

HUSMÖDRAR!

Färga själva Edra kläder!

Fortare
Billigare
Bättre

än kemisk färgning

Färga allting i alla kulörer!

En kaka NADCO kostar kr. 1: 25.

Den färgar och tvättar
samtidigt 1/2 kg. kläder.

NADCO

Hemfärger

skada varken tyget, händerna,
eller kärnen,

äro tvättäkta

blekas ej

finnas i 20 kulörer.

Fråga hos Eder handlande eller skriv
till

A.-B. NADCO

Arkaden GÖTEBORG Tel. 203 65

Fredagen den 13:de.

Stormen fortfar

Man är mitt uppe i stormen, det märks. Stolar ramla omkull, hattaskar rulla över golvet, projektiler av alla slag flyga för himlens vindar. Det är fru Jönsson, som söker sina nyputsade skor. Hon skall på visit och har bråttom. Slutligen tar hon de skor, som jungfrun ställt fram och rusar med dem in i köket. "Sötaste, raraste Kristina, vad har hon gjort med mina skor? De är ju förstörda. Hur kan hon tillåta sig att putsa skor på detta sätt? Å, vilken migrän jag får! Nu är hela dagen förstörd".

"Förlåt, snälla frun", avbryter nu jungfrun, "allt beror därpå att Viking-krämen tagit slut och att jag tog en annan sort på prov."

"Vad, har hon putsat mina skor med annat än Viking-skokräm? Det är ju gräsligt! Hon får aldrig använda annat än Viking. Skorna få ej vara så här smetiga, utan blanka och glatta och det bli de bara med Viking-skokräm. Kom ihåg det!"

Viking-skokräm lämnar en glatt, smetfri glans och bevarar lädrets smidighet och dess utseende som nytt.

Jeanettes inkognito röjes, utgör styckets handling. Intrigen blir ibland något förbryllande för åskådaren, men trots det konstruerade i vissa scener har det verkliga dramatiska förtjänster både i byggnad och dialog.

Herr Nils Arehn spelar med verklig abandon den förfinade kammartjänaren och han betonar mästertligt det självmedvetna och aristokratiskt polerade hos figuren. Hans första akt är en rangprestation, medan kärleksscenerna synas falla honom besvärliga. Fröken Olga Andersson gör sig charmant, men var går gränslinjen mellan kammarmjungfrun och furstinnan? Att den erfarne Jean, som frotterat sig med aristokratin sedan barnsben inte genast genomskådar den distinguerade damens inkognito! Denna Jeanette borde, för att dupera, låta skymta något av underklass i förfiningen. — En omsorgsfull uppsättning har bestått komedien.

Kgl. teaterns fjärde symfonikonserter erbjöd den ovanliga företeelsen av en Mendelssohnsymfoni (den italienska) på programmet. Nutiden har visst fått för sig att Mendelssohn icke är en musiker att räkna med bredvid hrr Mahler, Brahms, Schumann m. fl. av de ännu "gångbara" symfonikerna. Men däri misstar sig nutiden som i så mycket annat. Mendelssohns intagande sångmö är ett blont väsen, vars mjuka kynne utgör en motvikt mot allt det krassa och affekterade, som går under namn av modern tonkonst. Hans italienska symfoni är som ett välljudshav med solglitter och lätta brisar, som krusa ytan. Dess smekande klangkombinationer söva hjärtats oro, de äro en vederkvickelse att lyssna till. Som nästa nummer på programmet stod Richard Strauss' musik till Molières "Borgaren adelsman" — en serie snabbt formade orkesterbilder, medryckande och putslustiga. Som slutnummer fick den ej alltför fulltaliga publiken njuta av en fullblodsromantisk pianokonsert av ryssen Rachmaninoff, där pianostämman tolkades av en ung tysk pianist Eduard Erdmann. Hans spel var idel eld och låga, ett temperament som nyss slagit ut i blomning och hänfört mötte den värmättade naturen. Man glömde virtuosens tekniska skicklighet för detta inifrån kommande flöde av musik. Själva tonverket är ju laddat med en värld av starka, djupa känslor och såväl pianopartiet som orkestern klingade med inspirationens hela mäktighet. Det var kort sagt en glansfull konsert, den bästa på Operan i vinter.

ARIEL.

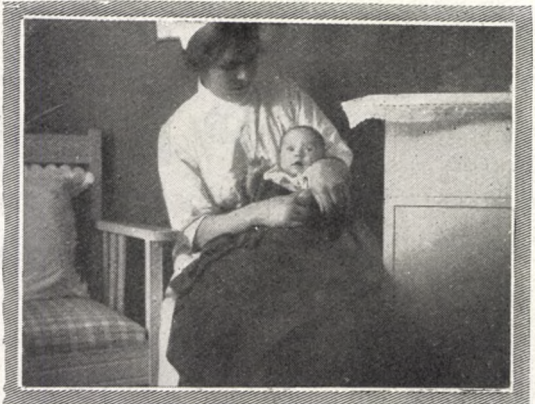
Barnlösa hem — hemlösa barn.

Linnea.

BILDERNA HÄR OVAN VISA TVÅ FÖRÄLDRALÖSA SMÅTTINGAR, som Barnavårdsbyrån vill söka skaffa ett hem genom att på detta sätt vända sig till Iduns stora läsekrets. Det är två tvillingar, Linnea och Viola, fyra månader gamla. Modern dog vid barnens födelse i barnsängsfeber och deras far är försvunnen. Barnen vistas t. v. på barnavdelningen, Akademiska sjukhuset, Uppsala. De äro friska, livliga och pigga.

Svar till Barnavårdsbyrån i Stockholm, Triefvaldsgränd 3.

Viola.

Ovicula
(ägg)-tvål

genom för huden välgörande ingredienser, äggula och lanolin är Ovicula ett verkligt skönhetsmedel.

VECKANS MATSEDEL

bör erbjuda omväxling. Makaronipudding med skinka är en omtyckt rätt och tillagas sålunda:

250 gr. svenska makaroner kokas i saltat vatten c:a 20 min. och spolas av, 350 gr. rökt skinka skäres i tärningar. Blandningen härav lägges i en eldfast, smord, brödbeströdd form. 2 ägg vispas upp med 3 kkp. söt mjölk, 1/2 tsk. salt, 1/4 tsk. socker. Såsen hälls över. Puddingen gräddas omkr. 45 min.

KONUNG BLÅSKÄGG

(ANNA BOLEYN)

Den största och mest påkostade tyska film som framställts. En historisk film utan motstycke.

Regissör:
ERNST LUBITSCH.

I huvudrollerna:
Emil Jannings, Henny Porten, Paul Hartmann, Aud Egede Nissen.

PREMIÄR PÅ RÖDA KVARN

Ekströms Jästmjöl

TILL KONFIRMATIONEN!

OLBERT RICARD:

Ungdomsliv.

Med förord av **Prof. W. Rudin.**
2:a uppl. Pris 4:75, klotb. 7:50.

Lär oss att bedja.

En bok om bön grundad på bibelstudium.
Pris 2:—, klotb. 4:50.

Då Han vandrade här nere.

Elva fantasier. Med illustrationer av **Viggo Bang.** Pris 4:—, klotb. 8:50.

EDVARD EVERS:

Fosterjord.

Folkepos. 4:e uppl. Pris 2:—.

Vakt och vård.

Dikter och tal. Pris 4:50.

CLEMENS ÅHFELDT:

Predikningar

hållna i Stockholms slottskapell.
Pris 2:50, klotb. 4:50.

Nya predikningar

hållna i Stockholms slottskapell.
(Tillägnad De svenska läroverkens ungdom.) Pris 3:—, klotb. 5:—.

C. E. FRITZES BOKFÖRLAGS AKTIEBOLAG

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

(Forts. o. slut.)

N:r 28. Jag har i höstas blivit så tjock över höfterna, magen och isynnerhet bak. Giv mig ett gott råd hur jag skall kunna bli smal igen. N.

Skaffa er en bok om hemgymnastik och utför dagligen en serie gymnastiska rörelser framför öppet fönster och med djupa andetag. Därav fördelas och minskas det överflödiga fettet på kroppen, och efter någon tid känner ni ett utmärkt välbefinnande. Särskilt rekommenderas följande rörelse för att borttaga fettma kring mage, höfter och bakdel: Lagg er på rygg på golvet med händerna i sidorna, res er upp utan att röra fötterna från golvet (är det svårt i början, så stick dem under ett skåp eller en byrå). Upprepa rörelsen 8 à 10 gånger i sträck. Ni måste undvika fettbildande mat och dryck samt sötsaker, dagligen röra er ute i friska luften samt bada simbad och sporta om ni har lust därför.

N:r 29. Goda fru Skönhetsdoktor! Har hört och även läst, att Thyroidea tabletter med framgång användas mot överflödig fettma, både i England och Tyskland. Är det fru Skönhetsdoktorn bekant om sådana kan erhållas även här — med eller utan läkarecept — och i hur stor dos de tagas?

Ber även få veta om bikarbonatpulver i längden kan verka skadligt på tarmarna — jag har nämligen en längre tid tagit omgr. i tesked i ett glas vatten ett par gånger dagligen, enär min mage gärna vill vara "sur" och har funnit mig mycket väl av detta, men anser mig ändå böra fråga om man utan olägenhet kan fortsätta hur länge som helst med det?

"Icke kokett."

Känner ej till dessa tabletter, men bäst är att i detta fall akta sig för s. k. patentmedicin, eftersom man aldrig vet hur det verkar på olika individer. Det naturliga är det bästa, och därför uppmanar jag er följa råden i föregående svar. — Angående bikarbonat är den välgörande för matsmältningen när den behöver bättras på men rådligt är att emellanåt göra några dagars uppehåll.

N:r 30. Vill Iduns Skönhetsdoktor godhetsfullt giva mig en upplysning huru jag skall göra för att få mina ögonbryn mörka och fylliga. Mina ögon äro mörka men ögonbrynen ljusa. Är det skadligt för ögonen att använda tusch? Fru X.

Se svaret på fr. 6 i n:r 3. Ni bör helst ej använda tusch. Om det ej direkt är skadligt för ögonen är det långt ifrån vackert annat än om ni skall uppträda på scenen.

N:r 31. Snälla fru Skönhetsdoktorn giv mig ett råd. Jag färgar mina ögonbryn svarta och de bli mycket glänsande. Vore tacksam för ett råd att få dem matta och glanslösa. Sonja.

Att ha alldeles glanslösa ögonbryn är ej att sträva efter. Troligen är den färg ni använder så beskaffad att den blir glansig, och då är bäst upphöra med att använda den. Ett enkelt och mera naturligt medel ser ni i sv. på fr. 6 i n:r 3.

Fru Skönhetsdoktorn.

LÄSARINNORNAS SPALT.

Här nedan följa de svar, som inkommit på "spaltens" frågor i n:r 9.

Svar till "Hoppfull 20-årig".
Försök med all kraft att glömma den man Ni älskar, och det

FINESS
MARKNADENS FÖRNÄMSTA
MÄRKE I SKOGREAM

AB. ÖREBRO SKOCREAM ÖREBRO

Therna
elektriska
Kokplattor
Solidaste utförande. | Mest ekonomiska i bruk.
Erhållas genom elektriska installationsfirmor.
K. Dahl & C:o Aktiebolag
Stockholm Göteborg Sundsvall.

Porslinservis
handmålad, konstnärligt mönster
för 12 pers. — 58 pjäser
Pris 94:75

WIKMAN & WIKLUND
Flemminggatan 17, Stockholm
Telefoner: Namnanrop

Flaggan i topp!
Vid behov av flaggor begär vår pris-kurant och prov å duk.
Vi tillverka YL-LEFLAGGOR av prima kronduk. "STORMFLAGGOR", av bomullsdruk med tvinnad varp och "PRIMAFLAGGOR", starka och prisbilliga.
Vårt fabrikat tvenne gånger prisbelönt. Alla färger äkta och mätten lagenliga.
EKELÖF & SVENSSONS flaggfabr.,
Karlstad.

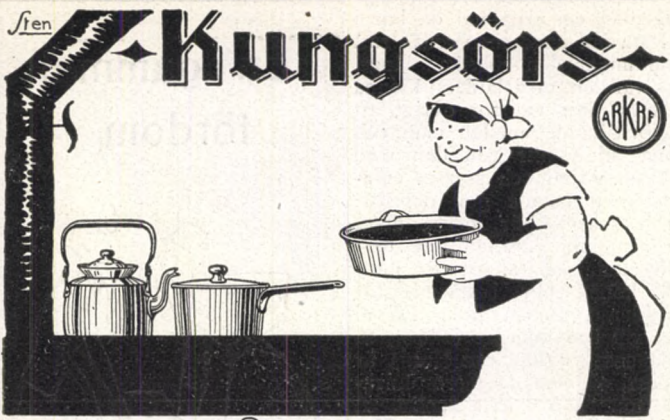
Alla blomstervänner
böra odla blommor i hemmen. Köp **Begoniaknölar** och **krukväxtfrö** hos oss. Begär vår illustrerade katalog.
Frödlingens Fröhandel
GÖTEBORG.

AHLSTRÖMSTYGER
känner hela Sverige nu väl till som de **starkaste** och **billigaste** och för svenskt klimat **lämpligaste**.
Erhålles även i minut till fabrikspris, samt tillverkas dessutom av insänd ull.
Sahlströmska Fabrikens A.-B.
Jönköping
OBS.! Ombud på alla större platser.

Kullgrens Gravvårdar
Agna Edra avlidna en bestående minnesvård!
Rikhaltig katalog gratis.
GRANITAKTIEBOLAGET
C. A. KULLGRENS ENKA
UDDEVALLA.

NESTLÉ'S BARNMJÖL
rekommenderas som ett utmärkt ersättningsmedel vid felande modersmjölk samt under avvänjningstiden.
TRADE MARK

PELLERINS
Växtmargarin "Extra Växt"
Gräddmargarin "Högsta märket"
hävda alltjämt sitt anseende som marknadens förnämsta margarinfabrikat.
Kgl. Hovleverantör.

Kungsörs

HUSHÅLLSKÄRL,

alla slag, av koppar, bleck och aluminium. Prydliga, praktiska, prisbilliga. Finnas i alla järn- och bosättningsaffärer.
A.-B. Kungsörs Bleckkärlsfabrik,
 Drottningg. 20. ~ **Kungsör.** ~ Stockholm.

PRÖVA
 NÄSTA
 GÅNG
 MED
 STRUM-
 PORNÄ

KRYMPER
 EJ
 YLLE

LUX
 (FRÅN SUNLIGHTFABRIKERNÄ)

VIKING
 GULDPLATERADE
 URKEDJOR
 VARANTIGAST SMÄKFULLAST
 BILLIGAST
 I parti hos Sveriges Ur-
 makare A.-B., Sthlm.

DET ÄR STYRKA

vår tid behöver. **Quaker Oats** är världens förnämsta och bästa havregryn och därmed bästa kraftbildande näringsmedel.

Därför börja dagen med en portion

Quaker Oats

SINGER
 BARNSYMASKIN

ROLIG-INSTRUKTIV-LÄTTSKOTT!

skall lyckas er. Det är det klo- kaste ni kan göra, då han inte tycks ha fäst sig vid er. Tro gärna i början, att ni gjort upp med kärleken för livet och sök er ett mål att leva för. Ni kommer snart att märka, att det ännu kan finnas lycka för er i livet — även kärlekslycka. En gång i framtiden kanske slumpen sammanför er med er ungdoms älskade och ni kommer då att fråga er själv: "Kan det vara möjligt, att det är honom jag älskat?"

Svar till "Lycklig, men dock olycklig".

Ni bör för det första erinra er, att tidsutvecklingen gått därhän, att det spörsmålet kan öppet av bildade och ansedda både kvinnor och män diskuteras, huruvida en ogift kvinna, som önskar sig ett eget barn och ej kan gifta sig, ej bör ha rätt att genom en fri förbindelse skaffa sig ett sådant. Detta visar ju tydligt, att uppfattningen av "oäkta" barn är på väg att fullkomligt ändras. Och redan nu kan det sägas, att de som anse, att ett sådant barn, som ju för övrigt ej har någon som helst skuld i detta fall, icke är värd all den aktning, det för övrigt kan förtjäna, äro i en försvinnande minoritet och måste anse ledas av föräldrat tänkesätt eller bristande omdömesförmåga eller hjärtlöshet eller, rent ut sagt, elakhet. Ni bör vidare erinra er, att i äldre tider barn av ogifta mödrar ofta haft sig tillerkända eller ernått en social ställning jämförlig med barns av gifta mödrar. Så hade i det forna Norge en konungs naturlige son arvsrätt till Norges krona. Flera av Norges konungar voro sådana söner av okända eller så gott som okända ogifta mödrar, bl. a. en av Norges största konungar, Kung Sverre. Ett annat världsberömt exempel kan anföras: Englands erövrare *Wilhelm av Normandie*, i England t. o. m. nästan som en hedersbevisning kallad *William the Bastard*, från vilken konungar av England och många andra länder med stolhet leda sin härstämning. Han var son av en ogift, fattig tvätterska. En av kulturhistoriens största män, *Lionardo da Vinci*, hade till mor en ogift, okänd bondflicka. Från Sverige kan erinras bl. a. om *Jenny Lind*, vars mor var ogift, när dottern föddes, men visserligen sedermera blev gift, dock ej med Jennys fader, som var en okänd, tillfällig älskare åt modern. Aldrig har det väl fallit någon in att anse *Jenny Lind* värd mindre aktning därför att hon var "oäkta". Hennes nobla personlighet förbjöd sådant redan på denna tid. Likartat var förhållandet med biskop *Thomander*, den genialiske, allmänt ansedda personligheten, vars ogifta både mor och far voro så gott som okända för samtiden. *August Blanche* kan också här nämnas. En av Stockholms mest framstående och ansedde medborgare är, som allmänt känt är, "naturlig" son av en fader med helt annat namn och en okänd moder. Andra mer eller mindre bekanta exempel att förtiga. Alltså, föreställ er icke, att eder börd hindrar eder att åt-njuta den aktning, som ni för övrigt förtjänar genom eder personlighet och att fylla edra plikter i den ställning, ni är i, och att vara lycklig".

Djursholm 5/3 1921.

f. d. Ungdomslärare.

Svar till "Kvinnliga kamrater". För min del tror jag ni överdriver faran! De unga männen äro ej så svärmiska nu för tiden att vi medelålders kvinnor ofta bli föremål för erotiska känslor från deras sida! Pagens tider var är längesen förbi och Ninon de l'Enclos' öde är tämligen sällsport! — Förresten — medelålders är ett tänjbart uttryck, en kvinna själv kallar sig nog ej så förrän hon passerat de fyrtio och

**FALU-
 ÄTTIKA**

— den bästa konserverings-, mat- och bordsättika som finnes i marknaden —

tillverkas och försäljes i parti av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-Bol.
 STOCKHOLM.

Sundstrand

Den lämpligaste räkne- och additionsmaskinen för Eder.

Svensk uppfinning!

Pröva "Sundstrand" självskrivande räknemaskin innan räkne- eller additionsmaskin inköpes.

AKTIEBOLAGET HADAR SCHMIDT

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Leverantörer till Statens och städers olika institutioner, banker, bruk och enskilda företag.

72 gånger

med Lundstedts medel tvättade och däremellan begagnade, nu urvuxna men i bästa skick be- fintliga barnskjortor finnas till påseende å A.-B. Svensk Tvättmedelsindustris kontor, 35 Bergsgatan, dit de välvilligt inlämnats av en person för att tillsammans med så många andra bevis, konstatera medlets absoluta frätfrihet.

Att man på en tredjedel av vanliga tider tvättar kläderna utan arbete med vare sig tvättbräde eller rotborste kan var och en lätt övertyga sig genom att riktigt noga följa den enkla beskrivningen. Medlet är även det yppersta till små handtvättmaskiner och till tvätt av siden, gardiner, silver samt rengöring av alla oljemålade föremål m. m.

En ungdomlig, vacker hy och kropp

kan erhållas och bibehållas genom våra beprövade skönhetsmedel.
 Kvinnans lycka består i hennes skönhet.

Syster Ellas

Skönhetsvård

Syster Ellas salva är bäst mot all ömtålig hud. Bör användas av alla, enär den är den bästa skönhets salva. Pris 2: 50.

Kyl- o. brännskador, svullnader, hæmoroïdplågor, röd, narig hud botas med Syster Ellas salva med 45/ Burrows lösning. Pris 3: —.

Fräknar, leverfläckar, solbränna försvinna spårlost med Syster Ellas fräksalva. Pris 4: —.

Bystformaren Rarisante frambringar fasta och fylliga kroppsformer. Pris 4: 50.

Misspnydande hårväxt avlägsnas smärtfritt med roten med Capilator. Pris 5: —.

Ömma fötter samt ledknölar, valkar, liktornar botas med det enda säkra medlet, Herbat fotkur. Pris fullt komplett 2: 50.

Läckhårvatten Duchess är det gammalt ett beprövat medel att strävt hår lockigt. Pris pr flaska 3: 50.

Grått hår får sin ursprungliga färg med det på vetenskaplig väg framställda Culeur Naturelle. Pris 4: 50.

Härfärgen Nerolin är sedan gammalt ett beprövat medel att fort och säkert återställa allt hår, skägg, ögonbryn till färg efter önskan från djupt svart till ljusaste blont. Kvarsitter efter tvättning. Pris 5: —.

Dr Lefrangs atmosfäriska hudbehandlingsapparat utsäger all orenlighet i huden. Borttager finnar, pormaskar etc. Pris med därtill hörande Syster Ellas massagecrème, 5: 50.

Aktiebolaget P. O. Centralen, Cosm. avd. 10 A, Stockholm.

Alla våra berömda preparat sända vi, fullt diskret + porto mot postefterkrav. Broschur med uttalande av läkare samt apotekare medföljer.

Fina Linnesakker, Duktyger
— Husmoderns Stolthe! —

bliva snövit och behålla sin glans, om de tvättas med »Solidar». De mest ömtåliga vävnader bli rena utan att tyg eller färger förstöras, krympas eller blekas. »Solidar» är alltid av samma goda kvalitet med högsta tvätt- och rengöringskraft och ersätter saltorkning och blekning i det fria.

»Solidar» är den rätta tvätthjälpen för den strängt upptagna husmodern.

Solidar-Recept gratis hos varje handlande eller direkt från enda fabrikanten FERD. MÜLHENS, Sundbyberg.

Solidar

Om Eder handlande icke försäljer SOLIDAR, rekvirera då direkt från fabriken i Sundbyberg.

Bonden Pavo sade till sin hustru:

Gack i handelsboden strax Amanda, men låt icke expediten blanda samman åt dig någon dålig vara utan kärvt förklara:

»Jag måste ha Cloettas, det är visst, ja, den jag köpte av er sist den vill jag åter ha, ty den var mycket bra».

GULD-CACAO
och
CHOKLAD

Cloettas

tillverkningar äro oundgängliga för hushållet och omtyckta av alla husmödrar. Till salu i originalförpackningar överallt.

SISTA MODET
från **LONDON & PARIS**

finnes alltid i

Fashions for All

Pris 1 Krona.

UTKOMMER VARJE MÅNAD.

OBS. Några gratismönster jämte anvisningar för syningen medfölja som bilaga varje nummer.

SÄLJES I DE FLESTA TIDNINGSAFFÄRER i STOCKHOLM & LANDSORTEN.

PÄRMAR IDUN 1920

kunna erhållas hos hrr bokhandlare eller direkt från Iduns Exp., Stockholm, mot likvid i postanvisning eller mot postförskott. Titelblad och register medföljer gratis varje pärm.

Röd pärm till "IDUN" med guldtryck Kr. 3.— + porto 80 öre
" " " "Romanbiblioteket" och "Hjälpredan" " —.85 + " 10 "

Ärade husmödrar!

Det är Er måhända obekant vad Sveriges bästa och pålitligaste hjälpmedel vid småbak heter? Det heter Gooda-Jästmjöl. Burkar å 25, 40 och 75 öre köpas och "Några beprövade recept" fås gratis överallt.

Kameror
och alla slag
Foto-artiklar
BEGÄR VÅR KATALOG N: 13!
HUGO SVENSSON & CO
GÖTEBORG

Triett

är namnet å nutidens bästa Köksbord. Kan användas som Köks-, Bak- & Strykbord. Sin olika bakredskap medfölja och förvaras dammfritt i detta idealiska bord, som kan omändras på en halv minut. Patent s. Tillverkare av A. O. Warolén, Falköping-R.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & C:o, Göteborg

mången ej ens då, men då har i de flesta fall ungdomen redan satt henne under den rubriken länge. Till "vad en medelålders kvinna bör veta" hör väl för övrigt ett förhållande mellan man och kvinna alltid blir vad den med starkaste viljan och största erfarenheten utrustade gör det till! Och ansvaret blir också dens. Den synpunkt som en ung erfaren människa får på det motsatta könet, blir bestående för framtiden i många fall. Då ni alltså väl äro ungefär dubbelt så gamla som ynglingarne ifråga är ju klart, på vem det beror huruvida "ton" som skall ansås, så det hela blir harmoniskt! — Underligt att ni välja så unga män som sällskap; äro de jämnåriga utdöda på eder ort eller idka de sport och litteratur-studier i sällskap med de tjuugoårs flickorna, som väl annars ha bra ledsamt sedan de yngre slutit sig till eder? Ja, hur som helst tror jag att risken är minimal; betona ålderskillnaden ibland om den ej synes ändå! Men en annan sida av saken är — det är farligt att "leka med elden" även för "medelålders" kvinnor och det finnes en tidpunkt som, icke alldeles för inte kallas "den farliga åldern". Majken Mörk.

Svar till "Mycket intresserad".

I likhet med ovanstående signatur är undertecknad hägad för bildandet av en klubb för bildade damer i den av eder angivna åldern. Närmare pr allm. telefon Söder 4529 efter kl. 5 e. m., då undertecknad svarar personligen. Högaktningsfullt

L. K—n.

Ytterligare svar till "Mycket intresserad" ha inkommit och kunna erhållas på Iduns Redaktion, om hon uppger namn och adress och insänder svarsporto. Hennes planer på en kvinnoklubb tyckas alltså röna framgång. Vi gratulera!

Svar till "Norrländska".

Ni talar om att ni icke drömt om ett förhållande som edert i äktenskapet. Ja, icke låter det idealiskt, men då ni har ett trevligt hem och friska barn och makens tillåtelse att "skaffa er nöje", så gå icke och gräm er, medan ni är så pass ung. Låt honom sköta sig själv så länge — en inbiten kortspelare bör behandlas som en besatt, men jag har hört sägas att förr eller senare släpper kortspelsdemonen sina offer. Lev för barnen och sök att följa med tidsföreteelserna och sök utveckling för ert andliga väsen så ni är i stånd att vara en mor som barnen ha respekt för och kunna se upp till.

Mitt äktenskap är också en besvikelse fast det av utomstående anses som gott — men vad jag haft outhärligt ledsamt och tråkigt. Min make går så helt opp i sitt arbete att för honom existerar ingenting i livet annat än hans arbete, och aldrig har han så ernerande bråttom som söndagar och helgdagar. Efter 30 års äktenskap har jag ännu icke sett honom taga sig några timmar helt fritt. Umgänge med andra människor ha vi på den grund aldrig haft i hemmet, och våra barn ha också fått växa upp och söka sitt sällskap där det bäst passat sig. Har någon av barnens vänner dristat sig till vårt hem, ha vi sett sura miner, och barnen sedan fått höra att deras vänner äro "slynor och slynglar som endast slå dank". Han har icke behövt ligga i så därför att vi haft omätliga pretentioner på livet, utan för honom har arbetet rent av blivit en last. Så ni ser att desillusionerna i äktenskapet kan vara av många slag.

A. W.

— Försök att resa bort. Låt er man få sakna er, längta efter er. Gör hemmet tomt efter er ett tag. Om möjligt lämna barnen hem- (Forts. sid. 294.)

En gammal fördom.

— Jo, lilla fröken. Jag vil ha en flaska riktigt fin eau de cologne, den bästa ni har — Någon utländsk.

— Utländsk! Det är bara en gammal fördom, att utländsk eau de cologne är så särskilt bra. Nej, skall baron ha en verkligt fin eau de cologne så ska vi ta en svensk, den här, var så god och känn...

— Ah—a—a härligt! Charmant! Vad heter den?

— E. d. C. — Hylins E. d. C.!

VARJE GRAMMOPHONÄGARE bör rekquirera vår stora skivkatalog för 1921 över Grammofonskivor. Sändes mot 30 öre t. porto. Ens.-förs. av de nya

Parlophon-Ekophonskivorna. Spec.: Orkestermusik, Dragspelsmusik. Brillanta inspelningar. Dagens nyaste melodi finnes alltid hos oss. Grammofon-Apparater i stort urval till nya bill. priser. Katalog mot 30 i porto. **A.-B. Nordiska Musikaffären,** Avd. 20, Göteborg. Stora Nygatan 11, Drottninggatan 83, STOCKHOLM.

NYA BÖCKER.

Hemmet och kyrkan
av Tor Andræ, Sven Fredén, Ol. Bäckström, Rich. Conrucus och Sam. Stadener.
Pris kr. 1.50

SVENSKA KYRKANS LEKMANNASKOLA
av JOHN MELANDER.
Pris kr. 1.25

I dag i bokhandeln.
Diakonistyrelsens bokförlag.

Tapetkompaniet

levererar Eder

TAPETER

till lägsta priser. Största sortering av in- och utländska kvalitéer. Rekquirera prover genast. Riks 99 05. Allm. 133 20. Katarinav. 7, Sthlm. (Vid Slussen.)

Intressant bokverk till billigt pris.

Som reklam för vår postorderavdelning utsälja vi till ett enastående billigt pris ett parti av det stora intressanta diktverket

SVENSK HUMOR

Skämtsamma dikter av olika svenska författare under 300 år.

Ett ovanligt intressant samlingsverk, innehållande alla de kvickaste dikterna av våra stora författare, såsom *Bellman*, *Wadman*, *Braun*, *Fröding* m. fl., jämte ett hundratal andra skämtsamma dikter av olika förf., såsom humoristiska hyllnings- och kärleksdikter, karikatyr, dryckes- och smådevisor, uddiga epigram, parodier och satirer m. m.

Alla de skämtsammaste, kvickaste och roligaste dikterna av våra svenska författare äro samlade i detta diktverk.

Den roligaste bok man kan läsa.

Säljes nu av oss för

Endast Kr. 2: 75.

För samma bokverk elegant inbundet tillkommer i kr.

OBS.! Kostar i bokh. inb. Kr. 8: 50.

Skynda att rekvirera, innan partiet tar slut!

IDUN

Rekvissionsedel.

(Obs. portoför öppet kuvert 5 öre).

Nordiska Förlags-A.-B.

Göteborg.

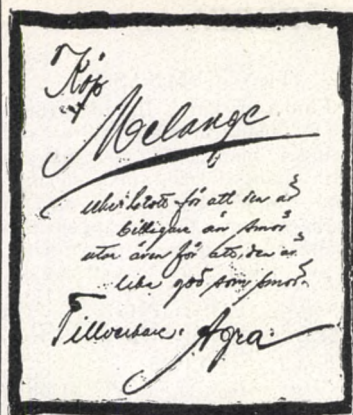
Härmed rekvireras mot postförskott ex. av diktverket

“SVENSK HUMOR”

till det nedsatta priset kr. 2: 75 — Elegant inbunden kr. 3.75 + porto.
(Stryk vad som icke önskas).

Namn

Adress:

KÖKSALMANACK

Redigerad av IDA NORRBY.

Föreståndarinna för Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 20—26 MARS.

SÖNDAG. Frukost: Bröd och smör; enkel italiensk sallad (rester från lördagen); kaffe eller te. **Middag:** Sparrispuré; späckad kalvsadel med legymer och salladslingon; frukt i mördegssnäckor.

MÅNDAG. Frukost: Bröd och smör; fläskplättar; kaffe eller te. **Middag:** Kabeljopudding med skirat smör; sammetsvälling.

TISDAG. Frukost: Bröd och smör; stekt sill med lök och potatis; kaffe eller te. **Middag:** Fyllda fläskrullader med potatismos; semlor med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Bröd och smör; stångkorv med brynt potatis; kaffe eller te. **Middag:** Stuvning av kött och morötter i risrand; fruktsoppa.

TORSDAG. Frukost: Bröd och smör; havregrynsgröt med mjölk, anjovislada; kaffe eller te. **Middag:** Vegetarisk morotspuré med stekta brödtärningar; raggmunkar.

FREDAG (Långfredag). Frukost: Bröd och smör; njurbröd med lingonsylt; kaffe eller te. **Middag:** Buljong med pastejer; kokt kall lax med majonäsås; varm ananaspudding.

LÖRDAG (Påskafön). Frukost: Bröd och smör; bräckt skinka med potatis; kaffe eller te. **Middag:** Smörgåsbord med smör, scones, glasmästarsill, solöga, färsfylld selleri och omelett med stuvad spenat; timbal på kalv med potatis och gröna ärtor; blandad frukt med maräng och vispad grädda.

RECEPT.

Enkel italiensk sallad (för 6 pers.). 2½ hg. kokt oxtunga (eller annat fint kött), 2 kkp. kokt potatis, 2 kkp. kokta morötter, 3 äpplen, 2 små saltgurkor, 2 dcl. ärtor eller bönor.

Kokt majonäsås: 45 gr. (1½ msk.) smör, 3½ msk. mjöl, 2 dcl. buljong, ½ msk. socker, 1 liten tsk. senap, 1 knivsudd vitpeppar, 1½ msk. vinättika, 3 äggulor.

Beredning: Köttet, potatisen, äpplena och saltgurkorna skäres i strimlor och blandas med ärtorna i majonäsåsen. Till denna fräses smör, mjöl och kryddor i en kastrull, buljongen spädes på, och såsen får koka till en tjock gröt, som sedan röres tills den kallnat. Då tillsättes sockret och äggulorna en i sänder under kraf-

tig röring. Om så behövs avsmakas salladen ytterligare, innan den serveras.

Späckad kalvsadel (för 6 pers.). 2½ kg. kalvsadel, 1 hg. späck, 1 msk. salt, 3 msk. smör, 1 lit. buljong eller vatten.

Sås: ½ msk. smör, 1½ msk. mjöl, köttsky, ½ dcl. madeira eller sherry, citronsaft, salt, vitpeppar.

Beredning: Köttet tvättas och späckas med fina, i saltet vända späckstrimlor. En het långpanna smörjes med 1 msk. av smöret och sadeln lägges i. Resten av smöret skiras och gjutes helt över sadeln. Steken sättes in i ugnen, brynes, spädes med den heta buljongen eller vattnet och öses med sin sky var tionde minut. Till stekningen åtgår omkring 1½ timme.

Köttskyn silas och såsen beredes enligt allmänna regler för såser.

Frukt i mördegssnäckor (för 6 pers.). **Mördeg:** 150 gr. smör, 150 gr. mjöl, 50 gr. socker, ½ ägg.

Till fyllning: 4 st. färska äpplen, 2½ hg. torkade aprikoser och katrinplommon, 1 kkp. socker, vatten, 1 hg. hasselnötter.

Vaniljkräm: 5 dcl. tunn grädda, ½ vaniljstäng, 3 msk. socker, 3 tsk. potatismjöl, 3 äggulor.

Beredning: Mördegen beredes som vanligt och ställes att kallna. Den torkade frukten lägges i blöt ett par timmar före användningen och äpplena skalas och skäras i klyftor. Frukten kokas därefter med vatten och socker försiktigt så den ej faller sönder. Vaniljkrämen kokas som vanligt. Mördegen kavlas ut och härmed beklädas snäckor, som gräddas. Mördegssnäckorna lossas försiktigt, fyllas med frukten och nötterna och vaniljkrämen hålles över. Snäckorna böra ej fyllas förrän strax före serveringen, eljest falla de sönder.

Fyllda fläskrullader (för 6 pers.). 1 kg. benfritt magert fläskkött, ½ msk. salt, ¼ tsk. vitp., buljong eller vatten, 3 hg. färska äpplen, 1½ hg. katrinplommon.

Till stekning: 30 gr. (1 msk.) smör. **Sås:** 2 msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. grädda.

Beredning: Köttet tvättas, skäres i tunna skivor och beströs med peppar och salt. Äpplena skalas, skäres i klyftor och plommonen kärnas ur. På varje köttskiva lägges ett par äppelklyftor och ett plommon och rulladerna rullas ihop och bindas om. De brynas därefter i smöret och spädas med buljong eller vatten samt få koka med slutande lock tills de äro möra. Snören tagas bort och rulladerna lägges i en karott. Köttskyn silas och skummas, redes av med vetemjöl samt spädes med grädden. Såsen avsmakas och hålles över rulladerna.

Glasmästarsill (för 6 pers.). 3 stora, salta sillar, 1 knippa dill. **Lag:** 2 msk. socker, ½ tsk. vitpeppar, 3—4 msk. vinättika.

Beredning: Sillen vattenlägges dagen förut, rensas och befrias från skinn och ben. Sillfilerna beströs rikligt med hackad dill, rullas ihop hårt och bindas om med snöre samt lägges i lätt press 1—2 timmar. Den hoprullade sillen skäres därefter i tunna skivor och lägges upp på serveringsfat. En lag av ättika, socker och vitpeppar hålles över sillen på fatet och den garneras med vackra kvistar av dill.

Glöm ej att skaffa Eder

Iduns Kokbok.

Ny utvidgad upplaga.

NISSENS
äkt
Bröst-karameller
mol
hosta o. heshet

AXA
Havre-Gryn-Mjöl-Must
AXA Havrepreparat äro utan överdrift erkända såsom världens finaste i såväl näringsvärde, arom, lättsmälthet, lättkokhet, dryghet och hygien.
Köp original-paketer! Då vet du vad du får.

Nytt enastående arbete på Aritmetikens område!

Den, som glömt en del räknetsätt eller under skoltiden icke fått lära dem, har nu tillfälle att helt och hållet på egen hand, d. v. s. genom självstudier, avhjälpa denna brist. En lärobok i Aritmetik, omfattande realskolans pensum och skriven för den stora allmänheten, har just nu utkommit. Den är författad av den kände räkneläraren O. Johansson. Med denna bok i sin hand inlära man allt inom Aritmetiken, oavsett huru små förkunskaper man äro. Boken innehåller tre delar. Första delen omfattar hela tal och metersystemet, andra delen decimalbråk, bråk och parentesräkning, tredje delen de högre räknetsätten. I tredje delen äro både aritmetiska och algebraiska uträkningar använda vadan båda uträkningsätten få inläras och en god inblick även i algebras grunder erhålles. Pris inbundna: första delen 3:— kr., andra delen 4 kr 75 öre, tredje delen 3 kr. 50 öre. Alla tre delarna inbundna i ett band 9 kr. 50 öre. Från samma förlag har även utkommit för självstudier erkänt lämpliga böcker. Rektor Lindborgs realskolekurs i Algebra jämte 58 examensuppgifter 10:— kr., Rektor Lindborgs studentkurs i Algebra jämte 60 examensuppgifter 11 kr. 50 öre, Rektor Lindborgs studentkurs i Trigonometri för latinlinjen 7:— kr., för reallinjen 10:— kr., Mag. Joh. E. Söders realskolekurs i Engelska språket 12:— kr., fil. kand. Hammers grammatikaliska realskolekurs i Engelska språket jämte hundratals tal-, läs- och skrivövningar 12:— kr. Alla böckerna äro bundna i gedigna band. Rekvireras från O. Johanssons förlag, Valhallavägen 97, Stockholm.

PETRIS
ängpreparerade
havregryn och havremjöl
Naturläkekonstens yppersta hjälpmedel.
Läckra och hälsosamma.

Baka, baka liten kaka rulla, rulla liten bulle, ringla, ringla liten kringla med Tomtens Bakpulver (s. k. jästmjöl.)

VITRUMS FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram. Finnes å alla apotek.

En skrivmaskin i Edert hem!

CORONA
en fullständig skrivmaskin, som tar ytterst liten plats och väger endast 3 kg. Elegant, tillförlitlig, hållbar, billig!
Begär prisuppgift!
A.-B. Maskinfabriken Royal Standard
1 Malmstorgsgatan 1, STOCKHOLM.
Allm. 27 65. Riks 92 08.

VISOKA OMBUD
För försäljning av Tyger och Korta varor.
Elegant priskurant och
NORDENS
rikhaltigaste provkollektion utlämnas gratis.
Lämplig agentur för Herrar och Damer. Billiga priser. Bästa villkor. Angenämt arbete. God förtjänst.
Tillskriv oss genast.
Syfabriken, Älfsered.

Vill Ni bliva vackra?

Den berömda YVY-Tvålen, som kommer kunden att stråla av hälsa och skönhet, innehåller dyrbara och undergörande essenser och förlänar ansikte, hals, armar och händer en utsökt skönhet. På förvånande kort tid borttager den finnar, fräcknar och rodnad på näsan, liksom röda och skrovliga händer. Sträv och sprucken hud försvinner och genom ständigt bruk av densamma kan bildandet av rynkor förebyggas.
YVY-Tvålen säljes i varje välsorterad parfym- och herrekliperingsaffär.

Österlin & Ulrikssons
KEM. TEKN. FABRIK.
YSTAD.

MED NÄSTA NUMMER AV IDUN MEDFÖLJER EN SAMLING
MACCARONI-RECEPT

IDUNS TIDSFÖRDRIV

EN SKÄMTUPPGIFT.
Hur mycket är tre gånger två?
Om du framställer denna fråga till dina kamrater, så svara de naturligtvis, att tre gånger två är sex. Då förklarar du dig redo att bevisa, att tre gånger två är fyra.
I denna avsikt tar du ett stycke fyrkantigt papper, klipper det i två lika stora hälften och förklarar, att detta är "en gång två". Därefter klipper du det ena av dessa stycken likaledes i två lika stora delar och förevisar dessa som "två gånger två", och slutligen klipper du det andra stycket mitt itu och framvisar dessa som "tre gånger två".
Dessa fyra stycken bevisa nu, att tre gånger två är fyra. Fiffigt eller hur?

TUNGGYMNASTIK.
Flinka fiskare fiskade flinkt Om mängden man visste, vad mängden man vore, gav mängden man mängden gång mängden man ära. När mängden man ej vet, vem mängden man är, gör mängden man mängden gång mängden man förnär. Sex laxar i en vaxad laxask.

LÖSNING
TILL IDUNS PRISTÄVLING
N:r 5.
"Hur många signaler": 24 olika signaler.
De tre första riktiga lösningarna, som vid granskningen påträffades, hade lämnats av Elisabeth Westberg, Härnösand, Stig Lange, Äppelvik, och Blenda Lundström, Västerås, vilka alltså erhållit 5 kr. vardera i pris.

LÄSARINNORNAS SPALT.

(Forts. fr. sid. 292.)
ma under annan kvinnas vård, så kanske er mans ansvarskänsla för dem vaknar när ni ej finns till hands. Skriv så muntra brev hem som om ni ej alls längtade efter man och hem men låt det gå en aningsfull, varm underström i brevet, om ni fortfarande älskar er man. Ord hjälpa ej. Handling är bättre, det lär er sedan att själva reflektera över situationerna. Kan ni ej resa bort så gör som er man säger, skaffa er nöje. Njut och var strålande glad. Älskar han er vill han då snart vara med. Försök.
Annan 25-årig Norrländska. Svar till "Ensamt".
Flera enskilda brev ha anlänt till "Ensamt" och skola tillställas henne, om hon för Iduns Redaktion uppger namn och adress samt insänder dubbelt svarsporto.
(Forts.)

LEDIGA PLATSER

EN UNG FLICKA,
som genomgått 8-klasstigt läroverk, med intresse för småbarn och hushållsöromål, får plats i ung familj på herrgård. Svar till "1:sta April", Upsala p. r.

Bildad, frisk och enkel flicka,
van vid matlagning, bak och konservering, får plats 1 April i liten, vänlig, äldre familj, att tillsammans med annan bildad flicka sköta hemmet utan jungfru. Eget rum. Svar med foto, löneanspråk m. m. till "Gott hem", Warberg p. r.

Språkkunnig, bildad person
med missionsintresse önskas för den biträdande sekreterareposten å Föreningen Kvinnliga Missionsarbetare. Svar emotes å K. M. A:s Expedition, 5 Brunngatan, Stockholm.

Föreståndarinnebefattningen
vid den med statsmedel understödda landbruksskolan i Strömsör, Nordmalings socken, Västerbottens län, kungöres härmed till ansökan ledig. Befattningen, med vilken f. n. är förenad undervisningskyldighet i huslig ekonomi, födoämneslära, hälsolära, mjölkhushållning samt tvätt och strykning, skall tillträdas den 1 inst. juni. Varje år hålles i regel 3 kurser om 15 veckor. Lön enligt lag. Ansökan insändes före den 15 april till skolans styrelse, adr. Nordmaling. Skolstyrelsen.

Enkel, elementarbildad flicka,
äld. 25—35 år, skicklig i handarbetet och sömnad, erh. god plats hos barnlös yngre fru, boende i Sthlms närhet. Sv. m. rek. och foto till "15 April, 21", Iduns exp., f. v. b.

Anspråkslös flicka
önskas som ensamjungfru i liten bättre familj i villasamhälle, en halvtimmes resa fr. Stockholm. Stort värde sättes på ordning och renlighet. Kunnighet i matlagning ej behöfvlig, då husmodern själv deltagit i arbetet. Svar med rek. och helst med fotografi i brev till fru A. Frölander, Spånga, eller Tel. Allm. och Riks Spånga 334.

Enkel, elementarbildad flicka,
önskas till 1 maj å herrgård i Skåne. Svar till "Franska", Svenska Telegrambyrån, Malmö, f. v. b.

2 flickor
önskas platser, som kamrater eller som ensamjungfrur i Stockholms närhet till 15 maj eller 1 juni. Svar till "Anna och Ruth", Postkontoret Linnégatan, Göteborg.

Enkel, bildad lantbrukaredotter
önskas komma i god familj på landet för att under god, men sträng husmoders ledning få deltaga i husliga göromål. Van vid arbete och mycket duktig. Svar emotes fortast möjligt under sign. "Ingen lön", Linköping p. r.

Enkel och anspråkslös barnsköterska,
helst från landet, får plats den 15 april å lantgård i Jämtland, att sköta 2 mån. gammal flicka samt biträda med sömnad o. dl. Svar med foto och lönepretentioner till "Verkligt dugligt", Iduns exp., f. v. b.

Ung, bildad flicka
söker plats på kontor, som privatsekreterare el. i familj (har genomgått hushållsskola). Svar till "Snarast möjligt C. Y.", under adress S. Gumælius' Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Elementarskolebildad flicka
önskar plats som hjälp i familj där jungfru finnes. Är kunnig i handarbete. Svar till "Familjemedlem 15 april", Trosa Annonsblad, Trosa.

Som husmors hjälp
eller husföreståndarinna söker bildad äldre flicka plats i större hem, på kortare eller längre tid, har haft anställning å såväl pensionat som herrgård. Svar till "Våren 1921", Iduns exp., f. v. b.

Sykunnig, bildad flicka,
kunnig i matlagning, bakning, konservering, samt övriga i ett bättre hem förekommande sysslor (även spädbarnsvård) söker plats, gärna på landet. Svar märkt "Ansvar 24", p. r. Örebro.

28 års flicka
önskar plats i gott hem där husmor saknas, i stad eller på landet, gärna där barn finnes. Svar till "Enkel och hemkär", Iduns exp., f. v. b.

Bättre lantbrukaredotter
önskar plats i gott hem som husmoders hjälp där jungfru finnes mot fritt vivre. Är något kunnig i matlagning, sömnad, handarb. och musik. Svar till "Familjemedlem 19 år", p. r. Karlskrona.

Ung, tysk lärarinna.
med examen i tyska, engelska och franska språken önskar plats vid skola eller i familj (vill ev. deltaga i husliga sysslor). Svar till "L. L.", Uppered.

Bildad, musikalisk flicka,
21 år, önskar plats i bättre familj som husmoderns hjälp och sällskap. Svar till "Familjemedlem. — God hjälp", Iduns exp., f. v. b.

Ex. spädbarnssköterska,
fullt kompetent, van i sömnad och sjukvård, önskar platsombyte, gärna i Stockholm. Svar sändas till "Spädbarnssköterska 24 år", Kiosken Gust. Ad. Torg, Malmö.

På herrgård
önskar hushållsman musikalisk lärarinna lära finare matlagning. Betalar gärna. Violin- och pianolektioner givas om så önskas. Svar till "Juni 1921", Sv. Telegrambyrån, Örebro.

INACKORDERINGAR

INACKORDERING
15 juni—15 aug., i enklare pensionat eller familj (gärna avsidet boende) önskas av fru med 11-årig dotter. Svar till "God husmanskost", Iduns exp., f. v. b.

KONFIRMANDER
mottagas i prästgård 1 timmes järnväg från Linköping 2/7—14/8. Tillfälle till bad. Kyrkoherde Axberg, Normlösa. RT. 15.

För 20-årig österrikiska
av god familj sökes hem för längre eller kortare tid. Musik., franska., intr. av sömnad. Ben. svar förmedlas tacks. av E. N., fil. mag. Vallg. 39, Hålsingborg.

Inackordering önskas
av fru med 3 barn i ålder 10—7 år under tiden 15/6—1/8. Helst skogs-trakt. Gärna lantgård eller prästgård. Ref. önskas. Svar till "Fru I. S.", Göteborg 11, p. r.

Humblebackens Pensionat, KORSNÄS,
mottager gäster för längre och kortare tid. Högt och vackert läge vid skog och sjö. Utmärkt skidterräng. Gott bord, moderata priser. Ny regim. Riks. 54 Korsnäs.

Tysk dam
av god familj önskar under några sommarmånader bliva upptagen i ett svenskt hem mot att undervisning meddelas i tyska, franska och engelska språken. Närmare underrettelser erhållas genom Konsul J. Hyberg, adr. Göteborg.

STRINDBERG

Samlade skrifter Bibliofilupplagan, komplett, inbunden, felfri, 55 band. Svar till "Halvfranskt band", H. T. Centralen, Göteborg.

Praktisk nyhet för Husmödrar.

Rostfläckar försvinner genast med användning av Rostuttagningsmedlet "IBEM", som erhålles på Tuber. — Helt oskadlig. Avsköljning överflödig. Efter varje dropp "IBEM" försvinner rostfläcken från tyget. Erhålles överallt för 75 öre Tuben.

AUG. SJÖSTEDT

Apelbergsgatan 52, Stockholm. Allm. Tel. 15342. Riks 5599.

"CYRANO" Quai d'Ouchy Lausanne.

Pensionat de tout premier ordre pour jeunes filles. Langues, arts, sports, Hautes références. Directrice: Mlle L. Barrière.

För den nyfödde.

Utsyrslar till olika pris, även av den nya modellen med engelsk blöja. Särskilt framhålls Reklamkartongen å Kr. 19:— och d:o extra elegant å Kr. 25:—. Mönster följa. Prisuppgift å olika plagg på begäran. Fru Caspersson, 3 Jernortsgat., Örebro. Obs.! Affären etablerad 1910.

Svalt ej
Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-näringsalt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemi-kaliehandlare.

SJU dagar i veckan

läses en annons i

IDUN

Trädgårdskurs

anordnas april—oktober vid större herrgård i Västergötland för några friska och för trädgårdsarbete intresserade flickor. Stor prydnads-, köks- och fruktträdgård samt park belägen utmed Vättern. Kursen omfattar såväl teoretisk som praktisk undervisning samt konservering. Utex. lärarinna o. trädgårdsmästare. Närmare meddelar Karin Berglund, Ohs Bruk, Bor.

Sommarferiekurs

å badorten Shanklin på Isle of Wight, England, för studerande kvinnlig ungdom från universitet, högskolor, läroverk o. s. v. Vidare meddelar Fil. Magister Fru Viola Lyttkens, Djursholms-Danderyd (Tel. 68), eller undertecknad, kursens ledare.

BERNHARD JANSSON, Lärare v. Linköpings h. allm. Läroverk. Adr.: Linköping. Tel. 13 76.

Hushållskurs

10 veckor. Övervägande fin matlagning. Bakn., konserv. Börjar 7 april. Låga kurskostnader.

Rektor E. Brolin, Osby.

Till salu.

Dvärgpinscher

VALPAR

— 6 veckor —

Fin stamtavla.

Stockholms Tel. Vasa 91 80 eller brev märkt "Valpar", Iduns exp.

Babyutstyrsel,

proper, välsydd och av prima tillbehör, till det billiga priset av Kr. 12.50 pr sats. Högre kvalitet Kr. 16.50 pr sats. Hemvirkade babysocker av äkta ullgarn Kr. 3:— pr par. Sändes mot postförskott, fraktfritt. Fru Olga Andrén, Brodalsgatan 2, Borås.

Vackra lockar

kunna alla damer få genom att använda hårlocksstäljädern "Mary", amerikansk metod. Vågar och lockar håret på några minuter. Ingen bränning som fördärvat håret. Pris pr sats med bruksanv. 1.75, fraktfritt mot postförskott från

A. H. FORSGREN, SANDVIKEN 3.

För lomhörda, Döva höra.

Nat. storl. Professor Plobners hörtrumma är den bästa för alla som höra illa.

Intyg. Ett hjärtligt tack för den hörapparat som jag erhöll från Eder. Jag hörde strax bättre med det öra den blev insatt uti. Susningen försvann. Sänd mig en styck, till

Släggarp d. 17/10 1920. O. H. A.

Hörtrumman bäres osynlig. Botar örnsusning samt nervöst örnlidande. Tusental i bruk. Bruksanvisning med intyg medföljer. Pris 1 styck 9:—, 2 st. 17:—. Sändes mot postefterkrav. G. S. ERICSON, Avd. 46, Stockholm 6.

DAMER. La Mascotte Creme

A varje större plats sökes respektabel dam med stor bekantskapskrets för skötande av agentur i linneutstyrsel och stickade yllevaror (strandkofter m. m.) med försäljning till privatpersoner.

Agenturen kan även skötas vid sidan av annan sysselsättning och dock lämna gott resultat, då den sökande firman endast för de mest förstklassiga artiklar och till förmånligaste priser. Endast fullt respektabla personer, som kunna lämna tillfredsställande referenser samt uppgift om levnadsställning, reflekteras på. Svar till "Utstyrsel", A.-B. S. Gumelius' Annonsbyrå, Göteborg, f. v. b.

DEN DAM

hy som framalstras genom dagligt användande av densamma. Pris pr burk 3:—. Fås hos alla parfymaffärer. Depot: A.-B. Parfymeri Barlach, Stockholm C.

Babyutstyrsel

av fina tillbehör och välsydda, allt för den nyfödde till det billiga priset kr. 12:—. Speciellt linnen av noblessväv och fin brodyr kr. 2:50. Tröjor, tjock vit flanel kr. 1:50. Örngott, noblessväv, broderat hörn kr. 3:—.

FRU CLARA LINDKVIST, Övre Kvarngatan 32, Borås.

Rationell Skönhetsvård

ernäs genom att använda Sanas Gurkmjolk. Bästa medel mot oren hy och pormaskbildning. Kr. 5:—
Sanas Comedon-Tinktur. Medel mot pormasker och hudfinnar. Efter D:r Paschki i Wien recept. Kr. 4:—
Sanas Präkrentinktur. Efter D:r Paschki recept. Kr. 4.50
Sanas Depilatorium. Borttager generande hår absolut smärtfritt utan efterlämnande av märken eller rodnad. Luktfrött medel. Kr. 5:—
Sanas Antidrosin. Otelbart medel mot fotsvett, hand- och arm-svett. Läkareintyg bifogas varje sats. Kr. 3:—
Försändes diskret mot postförskott + porto. Bruksanvisning bifogas alltid och torde nog följäs. LABORATORIET SANA, Östhammar.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsg. 60, STOCKHOLM Behandling av reumatiska åkommor.

GÖTEBORGS GYMNASISTISKA INSTITUT
Östra Hamngatan N:o 45
Förmånligaste specialkurs i MASSAGE o. SJUKGYMNASIK
Ny kurs börjar den 15 September.
I kursen ingår komnadsfritt undervisning i:
Pedagogisk gymnastik, Ortopedisk behandling, Elektrisk behandling, Värmebehandling, Zander-gymnastik, Röda Korsets samaritkurs. Begär illustrerat prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar 15 sept. Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Velvet Complexion.

Oövertäffligt hudmedel. "Velvet Complexion" är en mjölkliknande vätska som utan tvevel är framställd av mandel. Vilka ytterligare ingredienser som släta ut rynkor, göra musklerna fasta och giva hyn klarhet och vithet, vet jag ej. Något trolleri är det. Ur Anna Söderberg: Skönhetsvård. Pris kr. 8:— plus porto. FRANSKA PARFYMMAGASINET, Drottninggatan 21, Stockholm.

La Mascotte Creme

är vår tids ännu oöverträffade cosmétique, en vetenskapens triumf, som renar, läker och decifinerar huden, samt skyddar denna för kyla och fuktighet. Är den bästa massagecreme för borttagande av rynkor och fettansamlingar.

Gör huden fraiche, vit och sammetslen. Pris 2:50 pr burk.

Fås överallt och direkt från LA MASCOTTE-FABRIKEN, Malmö.

Endast EN SANO-KAPSEL

om dagen (för barn 1/2 kapsel dagligen) erfordras för ävagrbringande av en fond av kraft och tillförsikt. Oumbärliga för kvinnor, män och barn under alla svaghetsstillstånd. Alstra snabbt och säkert levnadsmod, energi och arbetslust, undanröja svaghet, trötthet, sömnlöshet och överansträngning. Spieckers Sanokapslar säljas å alla väl-sorterade apotek och drogaffärer i askar om 20 st. till kr. 4:25, eller expedieras portofritt pr postförskott från undertecknade.

Liten kur (5 askar) kr. 20:—
Stor " (10 ") " 38:50
Generalagenter: Harald Westerberg & C:o, Göteborg 1.

Korpulens - Fefma

borttages genom Dr. Hoffbauers lagl. skydd. **Avmagringstabletter.** Fullkomligt oskadligt och framgångsrikt medel som icke förutsätter särskild diet. Inget sköldkörtelspreparat. Inget laxativ. Prospekt på begäran. Pris för hel kur 150 mk och 210 mk inkl. porto och utförelsevis mot postförskott eller efterkrav. APOTEKET ELEFANTEN Berlin A 47, Leipziger Str. 74 (Dönhoffpl.)

Gurkmjolk,

äkta, fås från E. Schillander, Eskilstuna. 3:50 fl. plus porto.

Fackskolans Lanthushållningsskola

Å KUMLAN, NÄRA VATTHOLMA, UPPLAND med anslag av stat, landsting och hushållningssällskap pågår sommarkurs april—oktober 1921. Undervisning i matlagning (även något finare sådan) och födoämneslära, slakt och tvätt, husdjurskötsel och mjölkhushållning, trädgårdsskötsel, hälso- och sjukvård, vävning och sömnad. Särskild kurs med jordbruk som huvudsak. För undervisning hela kursen kr. 75:—, kost och husrum kr. 80:— i månaden. Många frielevsplatser utan avgift för undervisning, särskilda sådana platser för elever från Uppsala län. Obemedlade och mindre bemedlade elever få understöd upp till kr. 60:— i månaden. Program gratis och franko. Adress: Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala.

SY-SKOLAN

RIDDAREGATAN 7, 5 tr. - R. T. Öst. 1991.

Kurser i KLÄDSÖMNAD, LINNE-SÖMNAD och BARNKLÄDER

Anmäl. mottagas kl. 10-4. Begär prospekt.

Gertrud Grönlund. förut anställd vid Birgittaskolan.

Karlskoga praktiska läroverk

— 9 statsunderstödda specialavdelningar för män och kvinnor —

Husmoderskolan och Handelskolan

börja sina sommarkurser 18 maj. Vinterkurserna 1 november.

Över 7,000 elever besökt skolorna. Prospekt mot dubbelt porto.

JOH. LINDHOLM, Rektor, Karlskoga.

Kvinnliga Folkhögskolan i Wara

kommer att pågå fr. o. m. den 2 maj t. o. m. den 15 okt. Undervisning meddelas i vanliga folkhögskoleämnen, handarbeten, sömnad, vävning, växtfärgning, lanthushållning, konservering och matlagning samt valfritt i tyska eller engelska språket. Folkhögskolan i Wara är den enda i vårt land, som är anordnad enbart för kvinnliga elever, vilka här erhålla en grundlig och mångsidig teoretisk och praktisk utbildning under längre tid än vid någon annan svensk kvinnlig folkhögskola. Rymliga lokaler. Nytt skolkök. Billiga levnadsomkostnader. Stipendier på upp till 35 kr. pr månad. Begär prospekt från rektor Anders Johansson, Wara.

Å Fackskolans Lantgård, Brogård,

ges under sommaren d. 15 maj—15 aug. en sommarkurs i lanthushåll; d. 15 april—1 okt. kurs i trädgårdsskötsel; båda kurserna särskilt avsedda för skolkökslärarinnor, men lämpliga även för andra. Ut-förligt program på begäran. Adr.: Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala.

Låt Edra flickor få en trädgårdskurs.

Den ger god behållning för hela livet. Den förädlar sinnet och ger glädje åt hemmen. Den stärker hälsan på naturligt sätt; är bättre än medicin och badorter. Den kan förbereda för yrkesut-bildning med bästa framtidsutsikter. Den kan anordnas mycket billigt.

Friplatser kunna beredas. Fruktanvändningsundervisning, konservering. Bästa undervisning av examinerad trädgårdslärarinna med biträdande lärarinna och flera lärare.

Rekvirera prospekt i god tid från Önnestads Kvinnliga Trädgårdsskola — i förbindelse med Önnestads Folkhögskola och Lantmannaskola.

Sändes mot 40 öre i porto genom Rektor Yngve Melander, adr. Önnestad, Kristianst. län. Kursen 15 mars—20 okt.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Avesta: Avesta-Posten.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falun: Falu-Kuriren.

Gevle: Gevle-Posten.

Halmstad: Hallandsposten.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad

Höganäs: Höganäs Tidning.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Tidningen Karlskrona.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Karlstad: Värmlands Läns Tidning.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Lysekil: Lysekils-Posten.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nyköping: Södermanlands Nyheter.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Säter Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Visby: Gotlänningen.

Växjö: Smålands-Posten.

Ystad: Södra Skåne.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.

Östersund: Jämtlands-Posten.

För Konfirmationen

rekommenderas följande
värdefulla böcker och
skrifter:

I VÄRDAGAR. En samling ungdomsföredrag av Hovpredikanten Fr. Hammarsten. Andra uppl. Häft. 2: 75, välskt band 5 kr., klotb. 5 kr.

KONFIRMATIONS- OCH SKRIFTETAL, hållna i Adolf Fredriks kyrka i Stockholm av Hovpredikanten E. D. Heuman. Häft. 1: 75, kart. 2: 75, klotb. 2: 75.

MINNESORD TILL DE UNGA under konfirmationstiden av Prof. G. Weitbrecht. Andra uppl. Kart. 75 öre, klotb. 1: 50.

NÅGRA ORD TILL NATTVARDBARN med avseende på deras första nattvardsgång av Kyrkoherden Dr A. T. Hammar. Andra uppl. 25 öre.

ORD TILL NATTVARDBARN av Prosten K. A. Kastman. Häft. 40 öre, kart. 75 öre.

MINNE FRÅN KONFIRMATIONSDAGEN av Prosten P. J. Emanuelsson. Sjunde uppl. Kart. 1 kr., klotb. 1: 75.

DEN HELIGA NATTVARDBARN av Kyrkoherde Rich. Markgren. Häft. 1 kr., v. b. 1: 75.

DU OCH DIN FRAMTID. Av flera ungdomens vänner med förord av Prins O. Bernadotte. Lämplig för konfirmander samt för dem, som slutat söndagskolan. Tredje uppl. Häft. 75 öre, kart. 1: 25, klotb. 2 kr.

STILLA STUNDER före den heliga nattvarden, av R. Wenger. Häft. 1: 50, halvfr. band 3 kr.

SÄSOM LJUSETS BARN. Några ord till unga flickor efter konfirmationen. Av Dr Ernst Siedel. Fritt översatt och bearb. från fjärde tyska uppl. 2:a uppl. Häft. 1: 75, kart 2: 50, klotb. 3: 25.

ANDAKTSBOK FÖR KONFIRMANDER OCH UNGDOM. Av Kyrkoherde G. W. Wulfsberg. Innehåller betraktelser för var dag under en månad. Häft. 30 öre, klotb. 1 kr.

STILLA INFÖR HERREN. Kortare betraktelser inför kyrkoårets Sön- och Helgdagar samt vid några särskilda tillfällen. En liten handräckning till de unga, tillägnad Sveriges konfirmander. Av Komminister A. E. Borgvall. Kart. 1: 50, klotb. 2: 25.

VARFÖR JUST I DIN UNGDOM? Föredrag av Komminister Joh. Lindgren. Tredje uppl. Häft. 40 öre.

BILDER OCH TANKAR. Av Komminister Joh. Lindgren. Andra uppl. Häft. 1 kr., kart. 1: 50, klotb. 2: 25.

UNGDOMSTIDEN — HERRENS TID. En bok för ynglingar av Professor G. Weitbrecht. Tredje uppl. Häft. 2: 50, kart. 3: 25, klotb. 4 kr.

MOT LJUSET OCH LIVET. En handräckning åt ungdomen. Av Pastor Fred. Tybring. Med förord av Biskop Chr. Thorkilsson. Bemyndigad översättning av B. H-r. Häft. 60 öre, kart. 1: 25.

NÅGRA VÄNLIGA ORD TILL UNGA MÄN av Biskop J. C. Ryle. Tredje uppl. Kart. 1: 25, klotb. 1: 50.

LJUS PÅ VÄGEN. Minnesord för var dag i året med den heliga skrifs egna ord. Elvte uppl. Välskt band 2: 50, fint klotb. 3 kr., chagr.-band med rödsnitt 5 kr.

Biblar och Nya Testamenten

i rikt urval finnas att tillgå.

Biblar från 5 kr. till 39 kr. Nya Testamenten från 2 kr. till 10 kr.

Katalog sändes på begäran gratis och franko från

Evangeliska
Fosterlands-Stiftelsens
Förlagsexpedition,

— STOCKHOLM 3. —

Oatine

När huden blir sträv eller spricker,

så har ni det bästa medlet i *Oatine-havre-crème*, extraktet av ren havre. Denna enastående vita engelska vällyktande crème är välgörande och verkar läkande för huden. Bara man lätt gnider in den och torkar av huden ett ögonblick senare, bli *porerna* rena och öppna sig, så att huden kan "andas" på naturligt vis. Genom den näring, den på samma gång får genom crèmen, blir *hyn* klar, samtetsmjuk och vacker.

Tag aldrig mot annat än *Oatine*, idealet bland alla crèmer.

Oatine erhålles överallt. Skriv eljest till

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn.

THE OATINE COMPANY
LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

KONFIRMATIONS- KOSTYMER

SMOKINGKOSTYMER

av extra prima svart
foulécheviot, sidenslag
KR. 135: —, 195: —

KAVAJKOSTYMER

av prima marinblå cheviot
KR. 139: —, 165: —,
195: —

COVER-COATS, ULSTRAR, PALETÅER

SIDENMÖSSOR,
ALLA STORLEKAR

STORT URVAL

GOSSKONFEKTIONEN
1 TR.

I VARJE HEM BÖR FINNAS

DEN NYA UPPLAGAN

AV

IDUNS KOKBOK

av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

12:te uppl.

Fullständigt omarbetad o. utvidgad.

NYHET:

Anvisningar att använda
GASSPIS eller **GASUGN**
vid alla recept för stek-
- - ning och bakning. - -

Pris kr. 10: —.

Trevliga och billiga

Sällskapsresor

PARIS

22 mars t. o. m. 4 april (14
dagar) 925 kronor

RIVIERAN — PARIS

5 t. o. m. 29 april (25 dagar)
1,710 kronor

ITALIEN

5 april t. o. m. 10 maj (36
dagar) 2,150 kronor

Ovanstående priser inbegripa
såväl biljetter, som fullständig
hotelluppehåll inklusive
drickspengar etc.

OBS! Språkkunniga och res-
vana ledare medfölja varje
resa.

Utförligt program finnas
tryckta och utlämnas
gratis.

A.-B. Nordisk Resebureau

STOCKHOLM

Rikst. 9044

Allm. 9643

GÖTEBORG MALMÖ
Palace Hôtel Stortorget 13 A
Tel. 4194 Tel. 3226

Säljes på apoteken.

ALKOHOLFRITT!

ETERFRITT!

Klena, i utvecklingen eller vid undervisningen efterblivna **barn** liksom även **blodfatta** vuxna personer, som känna sig matta, **nervösa** och överarbetade eller som äro lättretliga och fort bli trötta, ha för att stärka sina krafter med bästa resultat använt

Dr. Hommel's Haematogen

det förnämsta blodbildande **kraftmedlet**. Resultaten ha varit storartade vid fall av **anaemi**, **blodbrist**, **allmän svaghet**, **dålig matlust** o. s. v.

AKTIEN-GES. HOMMEL'S HAEMATOGEN, Zürich (Schweiz).

Generalagenter för Sverige: **MALMSTEN & BERGVALL, Göteborg & Stockholm.**